

IJA # 423

סדר עלוי הנשמות

Seder `Ilui ha-Neshamot

Baghdad, 5684 (1923 or 1924)

قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ visible fragment from bookbinding

388

THE PALESTINE

قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ visible fragment from bookbinding

388

THE PALESTINE

قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ

عَدْبًا صَافِيًا .
عَلَى أَنْصَابِهَا ، أَهْمِطُ إِلَى الْقَدِيرِ فَاشْرَبْ مِنْهُ مَاءً

- 2.—To set up electric illuminations in the central streets—from Abdin Palace, to Abdin Square, Abdin Streets, Sharial el Manakh, Suares Square, Kasr el Nil Street, (Sharia Suleiman Pasha, Shaira Kasr el Nil Bridge, and thence to the Park where a large marquel will be erected for a Royal Reception.
- 3.—To erect four Triumphal Arches.
- 4.—A display of fireworks on the banks of the Nile near the Marquee.
- 5.—To distribute clothes among the poor in all districts of the capital.

Notable Return to Egyptian Politics.

Mohamed Said Pasha, ex-Prime Minister and prominent Egyptian politician, who has given up politics for over two years, now intends to return to the arena of Egyptian politics, on the side of the Wafd.

According to an Egyptian contemporary, the Wafd intends to nominate Said Pasha as a candidate for by-election for the Chamber of Deputies in the Constituency of Kasr Nasr el Din, Gharbia, to succeed Gharabli Pasha who has been recently elected Senator for the Tanta Constituency. The local candidates of the same constituency, four in number, have already promised the Wafd that they will support its candidate even if he be an outsider.

Mohamed Said Pasha was a keen supporter of Saad Pasha, especially after his return from exile, and he was one of the Wafd Deputies for Alexandria.

He came to power as Prime Minister on three

סדר
 עלוי הנשמות
 כולל

פתיחת אליהו הנביא ו"ל . ואלפ"א ביה"א
 שבתהלים . ופרקי משניות ע"ס א"ב . ומאמרי
 הזוהר הנקראים בשם עלוי . וגו' מסכורת
 שסימנם א"מ'ת' היינו אבות . מדות . תמיד .
 אשר נוהגים פה בנדאד ואנפיה לאומרים
 לעלוי ולמנוחת הנשמות דאחפטרו מן
 עלמא הדין עם דינים ומנהגים השייכים
 לאבלים לכל היב"ח גם להיאר צאיט :

הוכ"א על ידי כהוצאותי אל כירת הרפוס אני הקטן
 עזרא אנרהם אלי"א אנרהם ה"ד
 עזרא סופר

שנת תרפ"ד . לפ"ק

סה בנדאד וע"ק

المضمورة : حرثك جناحيك ، حرثك جناحيك ، إلى
 فصل إلى الأرض .

כתב האר"י זוק"ל שטוב לאדם ללמוד פתיחת אליהו
 בכניסתו לבית הכנסת קודם כל תפלה שהיא מסוגלת
 לעזור ולהועיל לפתוח הלב ביראת השם ולא יעבור
 מלאומרה ונס היא מסוגלת לכמה ענינים :
 וקודם יאמר זה

ויהי נועם יי אלהינו עלינו
 ומעשה ידינו כוננה עלינו
 ומעשה ידינו כוננהו :

פֶּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב
 וְאָמַר רְבוּן עֲלֵמִין דְּאַנְתָּ
 הוּא חָד וְלֹא בְּחִשְׁבֵּן אַנְתָּ הוּא
 עֲלָאָה עַל כָּל עֲלָאִין סְתִימָא עַל
 כָּל סְתִימִין * לִית מְחִשְׁבָּה תְּפִיסָא
 בְּךָ כְּלָר * אַנְתָּ הוּא דְאַפְקֵת עֵשֶׁר
 תְּקוּנִין וְקַרְיָנָן לִוֵּן עֵשֶׁר סְפִירָן
 לְאַנְהָגָא בְּרוּזֵן עֲלֵמִין סְתִימִין
 דְּלֹא אֲתַגְלִין וְעֲלֵמִין דְּאֲתַגְלִין
 וּבְרוּזֵן אֲתַכְּסִיאַת מִבְּנֵי נְשָׂא *
 וְאַנְתָּ הוּא דְקִשִּׁיר לִוֵּן וּמְיַחַד לִוֵּן *

ובנין

ארור מסיג גבולינו ויעשה כמעשינו מכאן
 לאחר ט"ו שנים * היום י"ז תמוז התרפ"ד
 ובטחנו ששארית ישראל לא יעשו עוולה
 ועוברים על הסגת גבול ח"ו

ובגין דאנת מדגאו וכר מאן
 דאפריש חד מן חבריה מאלין
 עשר אתחשוב לה כאלו אפריש
 בך * ואלין עשר ספרן אינון
 אזלין בסדרן חד אריך וחד קצר
 וחד בינוני * ואנת הוא דאנהיג
 לון * ולית מאן דאנהיג לך לא
 לעיקא ולא לתתא ולאו מכר
 סטרא * לבושין תקינת לון דמניהו
 פרחין נשמתינ לבני נשא * וכמא
 גופין תקינת לון דאתקריאו גופא
 לגבי רבושין דמכסין ערהון
 ואתקריאו בתקונא דא * חסד
 דרועא ימינא * גבורה דרועא
 שמאלא * תפארת גופא * נצה
 והוד תרין שוקין * יסוד סיומא
 דגופא אות ברית קודש מלכות
 פה תורה שבעל פה קרינן ליה

מוחא חכמה איהו מחשבה
 מדגאו בינה לבא ובה הלב
 מבין וער אלין תרין כתיב
 הנסתרות ליי אלהינו כתר עליון
 איהו כתר מלכות ועליה אתמר
 מגיד מראשית אחרית ואיהו
 קרקפתא דתפלי מדגאו איהו
 יוד ה"א וא"ו ה"א דאיהו ארח
 אצילות * איהו שקיו דאילנא
 בדרועוי וענפוי כמינא דאשקי
 לאילנא ואתרבי בההוא שקיו:
 רבון עלמין אנת הוה ערת
 העדות וסבת הסבות
 דאשקי לאדנא בההוא נביעו *
 וההוא נביעו איהו בנשמתינ
 לגופא דאיהו חיים לגופא ובך
 לית דמיון ולית דיוקנא מפל מה
 דגאו ולבר * ובראת שמיה

וְאַרְעָא וְאַפְקַת מְנַהֵן שְׁמִשְׁא
 וְסִיְהָרָא וְכוּכְבִּיא וּמְזִלִי וּבְאַרְעָא
 אִירְנִין וְדִשְׁאִין וּגְנַתָּא דְעָרִין
 וְעִשְׁבִּין * וְחִיּוֹן וְעוֹפִין וְנוֹגִין וּבְעִירִין
 וּבְנֵי נֶשֶׁא לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּרוּזִין
 עֲלֵאִין וְאִידִי יִתְנַהֲגוּן בְּרוּזִין עֲלֵאִין
 וְתַתֵּאִין וְאִידִי אֲשֶׁתְּמוּדְעָא מְעֵלֵאִי
 וְתַתֵּאִי וְלִית דִּידַע בְּךָ כְּלָל * וּבַר
 מִינְךָ לִית יְחוּדָא בְּעֵלֵאִי וְתַתֵּאִי *
 וְאַנְתָּ אֲשֶׁתְּמוּדְעָא אֲרוּזִין עַד כּוּלָּא
 וְכָל סְפִירָן כָּל חַד אִית לִיה שֵׁם
 יְדִיעָא * וּבְרוּזִין אֲתַקְרִיאוּ מְלֵאכִיא *
 וְאַנְתָּ לִית לְךָ שֵׁם יְדִיעָא דְאַנְתָּ
 הוּא מְמַלָּא כָּל שְׁמַהֲן וְאַנְתָּ הוּא
 שְׁלִימוֹ דְכִלְהוּ * וּבַר אַנְתָּ תְּסַתְרִק
 מְנַהֲרוּן * אֲשֶׁתְּאַרוּ כִלְהוּ שְׁמַהֲן
 בְּנוֹפָא כְּלָא נִשְׁמַתָּא * אַנְתָּ חֲכִים
 וְלֹא בְּחֲבִמָּה יְדִיעָא אַנְתָּ הוּא

מִבִּין וְלֹא מִבִּינָה יְדִיעָא * וְלִית
 לְךָ אַתְרִי יְדִיעָא אֲרָא לְאַשְׁתְּמוּדְעָא
 תְּקַפְדָּ וְחַדְדָּ לְרַבֵּי נֶשֶׁא *
 וְלְאַחְזָאָה לֹזִין * אִידִי אֲתַנְהִיג
 עַלְמָא כְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי דְהִינּוּן
 צְדָקָא וּמִשְׁפָּט כְּפּוּס עוּבְדֵי רוּזִין
 דְּבְנֵי נֶשֶׁא דִּין אִירוּ גְבוּרָה
 מִשְׁפָּט עֲמוּדָא * דְּאַמְצַעִיתָא * צְדָקָא
 מְלַכּוּתָא קְדִישָׁא * מֵאַזְנֵי צְדָקָא
 תְּרוּן סְמִכֵי קְשׁוּט * הִינּוּן צְדָקָא אוֹת
 בְּרִית * כּוּלָּא לְאַחְזָאָה אִידִי
 אֲתַנְהִיג עַלְמָא אֲבַל לֹא דֵאִית
 לְךָ צְדָקָא יְדִיעָא דְאִירוּ דִּין וְלֹא
 מִשְׁפָּט יְדִיעָא דְאִירוּ רַחֲמֵי *
 וְלֹא מִכָּל אֱלִין מְדוּת כְּלָל מוּס
 רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְיִתְחַדְשׁוּן מְדִין עַד
 יְדָךְ * דְּהֵא רִשׁוּתָּא אִית לְךָ
 לְגַלְיָא רִזִּין טְמִירִין עַל יְדָךְ מַה

דָּרָא אֲתִי הֵיב רִשׁוֹ לְגַלְאָה לְשׁוֹם
בַּר נֶשׁ עַד כְּעַן :

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר לְךָ
יְהוָה הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה
וְכוֹ. עֲלֵאִין שְׁמַעוּ אִינוּן דְּמִיבִין
דְּחִבְרוּן וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אֲתַעְרוּ
מִשְׁנַתְכוּן • הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שׁוֹכְנֵי
עַפְרָא • אֵלִין אִינוּן צְדִיקָא דְּאִינוּן
מִסְטָרָא דְּהַהוּא דְּאֲתַמַּר בְּהַ
אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר • וְלֹאֵן אִינוּן
מִתִּים וּבְגִין דֵּאֵ אֲתַמַּר בְּרוּן
הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ וְכוֹ רַעֲיָא מְהִימְנָא
אַתְּ וְאַבְהֵן הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ
לְאֲתַעְרוּתֵי דְּשְׂכִינְתָּא דְּאִיְהִי
יִשְׁנָה בְּגִלוּתָא • דַּעַד כְּעַן
צְדִיקָא כְּלָרוּ דְּמִיבִין וְשְׁנַתֵּי
בְּחֹרְהוּן • מִיַּד יְהִיבַת שְׂכִינְתָּא
תְּלַת קָלִין לְגַבֵּי רַעֲיָא מְהִימְנָא

ווימא

ווימא ליה קום רַעֲיָא מְהִימְנָא
דְּהָא עֲלֵךְ אֲתַמַּר קוּל דְּוֹדֵי דוּפֵק
לְגַבֵּאי בְּאַרְבַּע אַתּוֹן דִּילָה •
ווימא בְּרוּן פֶּתַחֵי לִי אַחוּרֵי
רַעֲיָתִי יוֹנְתִי תַמְרֵי דְּהָא תָּם
עוֹנִידַת בַּת צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוּתְךָ
שְׂרָאִשֵׁי נְמֻלָּא טַל מְאִי נְמֻלָּא
טַל אֲדָא אָמַר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא
אַתְּ חִשְׁבַת דְּמִיּוּמָא דְּאֲתַחְרַב
בֵּי מְקַדְשָׁא דְּעֵאלְנָא בְּבֵיתֵי
דִּילִי וְעֵאלְנָא בִּישׁוּבָא • לֹאֵן הָבִי
דְּלֹא עֵאלְנָא כֹּר זְמַנָּה דְּאַתְּנִתִּי
בְּגִלוּתָא הֲרִי לְךָ סִימְנָא שְׂרָאִשֵׁי
נְמֻלָּא טַל ה"א שְׂכִינְתָּא בְּגִלוּתָא •
שְׁלִימוּ דִּיקָה וְחִיִּים דִּילָה אִירוּן
טַל • וְדָא אִיְהוּ יו"ד ה"א וְאִי
וְה"א אִיְהִי שְׂכִינְתָּא דְּלֵי
מְחִשְׁבֵן טַל אֲדָא יו"ד ה"א וְאִי

דסליקו

דַּלִּיקוּ אֶתֶּן לְחֶשֶׁן טָר *
דְּאִיהִי מְרִיא לְשִׁבְיַתָּא מְנַבְיעוּ
דְּכָל מְקוּרִין עֲדָאִין * מִידָּ קָם
רְעִיא מְהִימְנָא וְאַבְהֶן קְדִישִׁין
עֲמִיתָ עַד בְּאֵן רְזָא דִּיחֻדְדָּה * בְּרוּךְ
יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

מנהגי בגדאד

א המנהג פה בגדאד להתפלל ערבית
במוצאי ש"ק בבית האבל במשך
כל י"ב חדש * והטעם לפי שהוא הזמן שחורזין
הנשמות לגיהנם * וכשהבן מתפלל או שאומר
קדיש פודה אביו ואמו מן הגיהנם ועי' ד"ס:
ב עוד נהגו פה בגדאד להתפלל שם
במשך כל הי"ב חדש גם בליל ששי *
ובליל היום שחלה בו הפטירה היונו אם נפטר
בליל ב' או מתפללים כל ליל ב' שבתוך יב"ח *
וקודם התפלה אומרים היתומים האותיות של
אלפא ביתא שבתהלים שהם כנגד שמותיו של
המת * דרך משל אם שמו ראובן אומרים
הפסוקים של אות ריש ואות אלף ואו ואות בית
ואות כון וכן ע"ז הדרך * וג"כ אומרים פרקי
משניות המתחילים בהאותיות של שמו כאמור
גם מס' אבות ומדות ותמיד ואומרים מאמרו
הזהר הנקראים בשם עליו המובאים בהספר

סז

הזה ואח"כ אומרים קדיש דרבנן * היונו קדיש
על ישראל ומתחילין להתפלל תפלת מנחה
וערבית :

אח"כ אומרים הו"ר הכתובה לקמן * ואו
מביאים לפניהם פת הבא בכסנין ומינו פירות *
ומברכין לפניהם ולאחריהם * ועושין השכבה
למנוחת המת :

ג גם המנהג פה * ללאת האבלים לבית
הקברות בכל יום ששי שבתוך הי"ב חדש
וקורים לפני קבר המת מהא"כ שבתהלים
ומהמשניות כדרך האמור לעיל * ואומרים
קדיש * והשכבה :

ד לימוד המשנה בקול רם ובנחת רוח בשפה
ברורה אין ערוך אליו וארז"ל שאשר
בן יעקב אבינו עליו שלום עומד בפתח גיהנם
ולכל הלומד משנה מנילו וז"ש מאשר שמנ"ה
אותיות משנה : (ס' מו"ש אות מו"ב)

תפלה לאומרה קודם הלימוד

יהי רצון מרפניך יהוה אלהינו וארהי
אבותינו שיעלה זכות לימוד זה שאנחנו
לומדים לשם נשמת (פרוני בן פלוני) ע"ה
ובזכות לימוד זה האל הגדול הגבור והנורא
שוכן עד וקדוש שמו שרצור נשמרתו
בצרור החיים * ותשים מחיצתו במחיצת
הצדיקים והחסידים יסודי עולם העומדים

לפניך

לפניך ונהנים מזיו אור פניך ותתן לו מהלכים
 בין העומדים לפניך * ותמחול ותסלח
 ותכפר ותמחה ותמחוק כל מה שחטא
 שעויה ופשע לפניך או עשה דבר שלא
 כרצונך ואל תזכור לו שום חטא ועון ופשע
 ועבירה אלא כל המצות שעשה תזכרם לו
 לטובה ורוחו תרגיע בחלק היושבים בג"ע
 ונשמתו תתערן בטוב הצפון לצדיקים
 ותשיב בכבוד מנוחתו ולקץ הימין יעמוד
 לגורלו * וילוה ע"ה ועל משכבו יבא שלום
 כדכתיב יבא שלום ינוחו על משכבותם
 הוא וכל שוכני עמו ישראל בכלל הרחמים
 והסליחות : אמן כן יהי רצון :

אלפא ביתא תהלים

אִשְׁרֵי תַמִּימֵי דָרְךָ הַהֲלָכִים
 בַּתּוֹרַת יי : אִשְׁרֵי נִצְרֵי
 עֲדָתוֹ בְּכָל־לֵב יְדַרְשׁוּהוּ : אֵף
 לֹא פָעְלוּ עוֹלָה בְּדַרְכָּיו הֲלָכוּ :
 אַתָּה צוֹיַתָּה פִקְדֵיךָ לְשֹׁמֵר מְאֹד :
 אַחֲלֵי יָכֵנוּ דְרָכֶי לְשֹׁמֵר חֻקֶיךָ :

אִז לֹא־אֲבוֹשׁ בְּהִבִּטִי אֶל־כָּל־
 מִצְוֹתֶיךָ : אֲוֹדָה בְּיִשְׂרָאֵל לְרַב
 בְּרָמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה : אַתָּה חֻקֶיךָ
 אֲשֶׁמֶר אֶל־תַּעֲזֹבֵנִי עַד מָאֵד :
 ב בָּמָה יִזְכְּרֶה־נַעַר אֶת־אַרְחוֹ
 לְשֹׁמֵר כְּדַבְּרֶיךָ : בְּכָל־
 לֵבִי דַרְשֵׁתֶיךָ אֶל־תִּשְׁגְּנֵי
 מִמִּצְוֹתֶיךָ : בְּלֵבִי צִפְנָתִי אִמְרֹתֶיךָ
 לְמַעַן רֹא אֶחֱטֶא־יָדְךָ : בְּרוּךְ
 אַתָּה יי לְמַדְנֵי חֻקֶיךָ : בִּשְׁפָרְתִי
 סִפְרָתִי כָּל מִשְׁפָּטֵי־פִיךָ : בְּדַרְךָ
 עֲדוֹתֶיךָ שִׁשְׁתִּי כְּעַר כְּלִי־הוֹן :
 בְּפִקְדוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה וְאֶבְיֹטָה
 אֲרַחֲוֹתֶיךָ : בַּחֲקֵתֶיךָ אֲשַׁתְּעִשֶׂע
 לֹא אֲשַׁבֵּחַ דְּבָרְךָ :

ג גָּמַל עַל־עֲבָרְךָ אַחִיהוּ אֲשַׁמְרָה
 דְּבָרְךָ : גִּדְעֵנִי וְאֶבְיֹטָה
 נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתֶיךָ : גֵּר אֲהֵבֵנִי

בְּאֶרֶץ אֲדִמָּה מִמְּנֵי מִצּוֹתֶיךָ;
 גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתֹאבָה אֲרִי-
 מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכַל-עֵת : גִּעַרְתָּ זָרִים
 אֲרוּרִים הַשּׁוֹגִים מִמִּצּוֹתֶיךָ : גַּל-
 מַעְלֵי חֲרָפָה וּבֹזוּ כִּי עֲדַרְתִּיךָ
 נִצַּרְתִּי : גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבְּרוּ
 עִבְדְּךָ יִשִׁיחַ בְּחֻקֶיךָ : גַּם-עֲדַרְתִּיךָ
 שְׁעִשְׁעֵי אֲנִשִּׁי עֲצָתִי :

ד דְּבַקְהָ לְעֶפְרַיִם נַפְשִׁי חַיִּינִי
 כְּדַבְּרֶיךָ : דְּרָכֵי סִפְרֹתִי
 וַתַּעֲנֵנִי לְמַדְנֵי חֻקֶיךָ : דְּרָךְ-פְּקוּדֶיךָ
 הִבִּינֵנִי וְאִשְׁיַחֲהָ בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ :
 דִּלְפָּה נַפְשִׁי מִתּוֹנָה קִימְנִי
 כְּדַבְּרֶךָ : דְּרָךְ שִׁקְרָה סֵר מִמְּנֵי
 וַתּוֹרֶה־נִי חֲנִנִי : דְּרָךְ-אֲמוּנָה
 בְּחַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שׁוֹיֹתִי : דְּבַקְתִּי
 בְּעֲדוֹתֶיךָ יי אֲלֵת-בִּישְׁנֵי : דְּרָךְ-
 מִצּוֹתֶיךָ אֲרוּץ כִּי תִרְחִיב לְבִי :

ה הִוְרַנִי יי דְּרָךְ חֻקֶיךָ וְאֲצַרְנָה
 עֵקֶב : הִבִּינֵנִי וְאֲצַרְהָ
 תּוֹרַתְךָ וְאֲשַׁמְרָנָה בְּכָל-רֵב :
 הִדְרִיכְנִי בְּנִתִיב מִצּוֹתֶיךָ כִּי בֹז
 חִפְצָתִי : חַט לְבִי אֶל-עֲדוֹתֶיךָ וְאֵל
 אֶל-בְּצַע : חָעֵבֵר עֵינַי מִרְאוֹת
 שׁוֹא בְּדַרְכֶיךָ חַיִּינִי : חָקֵם לְעַבְדְּךָ
 אֲמַרְתֶּךָ אֲשֶׁר לִירְאָתְךָ : חָעֵבֵר
 חֲרָפְתִּי אֲשֶׁר יְגֹרְתִי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ
 טוֹבִים : הִנֵּה תֹאבְתִי לְפַקְדֶיךָ
 בְּצַדִּיקְתֶּךָ חַיִּינִי :

ו וַיִּבְאֵנִי חֲסָדְךָ יי תִּשׁוּעַתְךָ
 כְּאֲמַרְתֶּךָ : וְאֲעַנְהָ
 חֲרָפִי דָבָר כִּי-בִטַחְתִּי בְּדַבְּרֶךָ :
 וְאֵל תִּצַּל מִפִּי דְבַר-אֲמַת עַד-
 מָאד כִּי לְמִשְׁפָּטֶיךָ יַחֲרַתִּי :
 וְאֲשַׁמְרָה תּוֹרַתְךָ תָּמִיד לְעוֹלָם
 וָעַד : וְאֶת-הַלְכָהּ בְּרַחֲבָהּ כִּי

פקדיך דרשתי: ואדברה בעדתיך
 נגד מלכיסולא אבוש: ואשתעשע
 במצותיך אשר אהבתי: ואשא
 כפי אל מצותיך אשר אהבתי
 ואשיחה בחקיך:

ז זכר דבר רעבך על אשר
 יחלתני: זאת נחמתי
 בעניי כי אמרתך חיתני: זדים
 הליצני עד מאד מתורתך לא
 גטיתי: זכרתי משפטיך מעולם
 יהוה ואתנחם: זלעפה אחזתני
 מרשעים עזבי תורתך: זמירות
 היו לי חקיך בבית מגורי:
 זכרתי בלילה שמך: ואשמרה
 תורתך: זאת היתה לי כי פקדיך
 נצרתני:

ח חלקי: אמרתי לשמר דבריך:
 חליתי פניך בכל רב

חנני כאמרתך: השבתי דרכי
 ואשיבה רגלי אל עדתיך: השת
 ולא התמהמהתי לשמר מצותיך:
 חבלי רשעים עודוני תורתך לא
 שכחתי: חצורת לילה אקום
 להודות לך עד משפטי צדקך:
 חבר אני לבר אשר יראוך
 ולשמרי פקודיך: חסדך יהוה
 מלאה הארץ חקיך למדני:

ט טוב עשית עם עבדך:
 כדכרך: טוב טעם
 ודעת למדני כי במצותיך
 האמנתי: טרם אענה אני שגג
 ועתה אמרתך שמרתי: טוב אתה
 ומטיב למדני חקיך: טפלו עלי
 שקר זדים אני בכל רב וצד
 פקדיך: טפש כחלב לבם אני
 תורתך שעשעתי: טוב לי כי

ענתי למען אלמד חקיה : טוב לי
 תורת פיה מאלפי זהב וכסף :
 ידיך עשוני ויכוננוני הובינני
 ואלמדה מצותיה : יראיה
 יראוני וישמחו כי לדברך יחלתי :
 ידעתי כי צדק משפטך ואמונה
 עניתיני : יהי נא חסדך לנחמני
 באמרתך לעבדך : יבאוני רחמיך
 ואחיה כי תורתך שעשעי : יבשו
 זדים כי שקר עותוני אני ואשיח
 בפקדיה : ישובו לי יראיה וידעי
 עדתיה : יהי לבי תמים בחקיה
 למען לא אבוש :

כ בלתה לתשועתך נפשי
 לדברך יחלתי : בלו
 עיני לאמרתך לאמר מתי
 תנחמני : כי הייתי כנאר בקיטור
 חקיה לא שכחתי : כמרה ימי

עבדך מתי תעשה ברדפי משפט :
 ברו לי זדים שחות אשר לא
 כתורתך : כל מצותיה אמונה
 שקר רדפוני עזרני : כמעט ברוני
 בארץ ואני לא עזבתי פקדיה :
 כחסדך חייני ואשמרה עדות
 פיה :

ד לעולם יי דברך נצב בשמים :
 לדר ודר אמונתך
 כוננת ארץ ותעמד : למשפטך
 עמדו היום כי הכל עבדיך :
 לורי תורתך שעשועי אז אבדתי
 בעיני : לעולם לא אשכח פקדיך
 כי בם חייתיני : לך אני הושיעני
 כי פקדיה דרשתי : לי קוורשעים
 לאבדני עדתיה אתבונן : לכל
 תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך
 מאד :

מ מה אהבתי תורתך כל
 היום היא שיחתי : מאיבי
 תחכמני מצותיך כי לעולם היא
 לי : מכל מלמדי השכלתי כי
 עדותיך שיחה לי : מזקנים
 אתבונן כי פקדיך נצרתני : מכל
 ארח רע בלא אתי רגלי למען
 אשמר דבריך : ממשפטיך לא
 סרתני כי אתה הוררתני : מה
 נמלצו לחכי אמרתך מדבש לפי :
 מפקודיך אתבונן על בן שנאתי
 כל ארח שקר :

נ נר לרגלי דברך ואור
 לנתיבותי : נשבעתי ואקימה
 לשמור משפטי צדקה : נעניתי
 עד מאד יהודה חייני כדברך :
 נדבות פי רצה נא יהוה ומשפטיך
 למדני : נפשי בכפי תמיד ותורתך

לא שכחתי : נתנו רשעים פח
 לי ומפקודיך לא תעיתי : נחלתני
 עדותיך לעולם כי ששון לבי
 חמה : נטיתי לבי לעשות חקיך
 לעולם עקב :

ס סעפים שנאתי ותורתך
 אהבתי : סתרי ומגני
 אתה לדברך יחלתי : סורו ממני
 מרעים ואצרה מצות אלהי :
 סמכני כאמרתך ואחיה ואל
 תבישני משברי : סעדני ואישעה
 ואשעה בחקיך תמיד : סלית כל
 שוגים מחקיך כי שקר תרמיתם :
 סגים השבת כל רשעי ארץ לבן
 אהבתי עדותיך : סמר מפחדך
 בשרי וממשפטיך יראתי :

ע עשיתי משפט וצדק כל
 תניחני לעשקי : ערב

עבדך לטוב אל יעשקני ודים :
 עני כרו לישועתך ולאמרת
 צדקה : עשה עם עבדך בחסדך
 וחקיק למדני : עבדך אני הבינני
 ואדעה עדותיך : עת לעשות
 ליהוה הפרו תורתך : על כן
 אהבתי מצותיך מזרח ומפז :
 על כן כל פקודי כל ישרתי כל
 ארח שקר שגאתי :

פ פלאות עדותיך על כן נצרתם
 נפשי : פתח דברך
 יאיר מבין פתיים : פי פערתי
 ואשאפה כי למצותיך יאבתי :
 פני אלי וחנוני כמשפט לאהבי
 שמך : פעמי הבן באמרתך ואל
 תשלט בי כל און : פדני מעשק
 אדם ואשמרה פקודך : פניך האר
 בעבדך ולמדני את חקיך :

פלגי

פלגי מים ירדו עיני על לא שמרו
 תורתך :

צ צדיק אתה יי וישר משפטך :
 צוית צדק עדתך ואמונה
 מאד : צמתתני קנאתי כי שכחו
 דברך צרי : צרופה אמרתך
 מאד ועבדך אהבה : צעיר אנכי
 ונבזה פקדך לא שכחתי :
 צדקתך צדק לעולם ותורתך
 אמת : צר ומצוק מצאוני מצותיך
 שעשעי : צדק עדותיך לעולם
 הבינני ואחיה :

ק קראתי בכל לב ענני יי חקיך
 אצורה : קראתיך
 הושיעני ואשמרה עדותיך :
 קדמתי בנשף ואשועה לדברך
 יחלתי : קדמו עיני אשמורות
 לשיח באמרתך : קולי שמעה

כחסדך

כַּחֲסֵדְךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטְךָ חַיְנִי :
 קָרַבוּ רַדְפֵי זְמָה מִתּוֹרַתְךָ רַחֲקוּ :
 קָרוֹב אַתָּה יי וְכָל מִצְוֹתֶיךָ אֲמַת :
 קָדַם יַדְעֵתִי מֵעַדְתֶּיךָ כִּי לְעוֹלָם
 יִסְדָּתָם :

ר רֵאָה עָנְיִי וְחַלְצֵנִי כִּי תוֹרַתְךָ
 לֹא שִׁכַּחְתִּי : רִיבָה רִיבֵי
 וּגְאֹלֵנִי לְאִמְרַתְךָ חַיְנִי : רַחֲוֹק
 מִדְּשָׁעִים יִשְׁוַעְרָה כִּי חֲקִיךָ לֹא
 דָרְשׁוּ : רַחֲמֶיךָ רַבִּים יי כְּמִשְׁפָּטֶיךָ
 חַיְנִי : רַבִּים רַדְפֵי וְצָרִי מֵעַדּוֹתֶיךָ
 לֹא נָטִיתִי : רֵאִיתִי בּוֹגְדִים
 וְאַתְּקוֹשְׁטָה אֲשֶׁר אִמְרַתְךָ לֹא
 שָׁמְרוּ : רֵאָה כִּי פְקוּדֶיךָ אֶהְבֵּתִי
 יְהוָה כַּחֲסֵדְךָ חַיְנִי : רֵאֵשׁ דְּבָרְךָ
 אֲמַת וּלְעוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ צְדָקָה :
 שׁ שָׁרִים רַדְפוּנִי חָנּוּם וּמִדְּבָרְךָ
 פָּחַד לִבִּי : שֵׁשׁ אָנֹכִי

עַל אִמְרַתְךָ כְּמוֹצֵא שָׁדֵל רָב :
 שָׁקַר שָׁנֵאתִי וְאַתְּעַבָּה תוֹרַתְךָ
 אֶהְבֵּתִי : שִׁבְעַת בְּיוֹם הַלְלֵתֶיךָ עַל
 מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה : שְׁלוֹם רָב לֹאֲהַבִּי
 רַתּוֹרַתְךָ וְיֵאֵין לָמוּ מִכְּשׁוֹל :
 שִׁבְרַתִּי לִישׁוּעַתְךָ יי וּמִצְוֹתֶיךָ
 עֲשִׂיתִי : שְׁמַרְרָה נַפְשִׁי עַדְרֹתֶיךָ
 וְאַהֲבֵם מְאֹד : שְׁמַרְתִּי פְקוּדֶיךָ
 וְעַדְתֶּיךָ כִּי כָל דְרָבִי נִגְדָה :

ת תִּקְרַב רַנְתִּי לְפָנֶיךָ יי כְּדַבְרְךָ
 הַבְּיַנִּי : תְּבוֹא תַחְנֹתִי
 לְפָנֶיךָ כְּאִמְרַתְךָ הַצִּילֵנִי : תִּבְעֵנָה
 שְׁפָתַי תַּהֲלָה כִּי תִלְמַדְנִי חֲקִיךָ :
 תַעֲזֹן לִשְׁוֹנֵי אִמְרַתְךָ כִּי כָל מִצְוֹתֶיךָ
 צְדָק : תְּהִי יָדְךָ לְעֲזָרְנִי כִּי פְקוּדֶיךָ
 בַּחֲרַתִּי : תִּאֲבָתִי לִישׁוּעַתְךָ יְהוָה
 וְתוֹרַתְךָ שְׁעֵשְׂעֵי : תַחִי נַפְשִׁי
 וְתַהֲלִלְךָ וּמִשְׁפָּטְךָ יַעֲזָרְנִי : תַעֲיִתִי

בְּשֵׁה אֲבָד בְּקִשׁ עֲבָדְךָ כִּי מִצֹּתֶיךָ
לֹא יִשְׁכַּחְתִּי :

בקריאת המנחה לפחות וסתדל להבין פי' התיבות
אף שלא יבין פי' הענין באמת שחס
לא יבין אף התיבות יש מ"ש דאינו נחשב
לימוד כלל מו"ב

אות א' שבת פרק טו

אלו קשרים שחייבין עליהן
קשר הגמלין וקשר הספנין
ובשם שהו"א חייב על קשורן
כך הוא חייב על התרן רבי מאיר
אומר כל קשר שהוא יכול
להתירו באחת מידין אין חייבין
עליו :

ב יש דך קשרים שאין חייבין
עליהן בקשר הגמלין
בקשר הספנין קשרת אשה
מפתח חלוקה וחויטי סבכה ושל
פסיקיא

פְּסִיקִיא * וּרְצוּעוֹת מִנְעַל וּסְנָדֵל
וְגוֹדוֹת יֵין וְשִׁמּוֹן * וְקִדְרָה שֶׁר
בְּשֶׁר רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר
קוֹשְׁרֵין לִפְנֵי הַבְּהֵמָה בְּשִׁבִיר
שְׁלֹא תֵצֵא * קוֹשְׁרֵין דְּלִי בְּפִסִּיקִיא
אֲבָל לֹא בְּחֶבֶל * ר' יְהוּדָה
מֵתִיר * כָּלֵל אָמַר ר' יְהוּדָה *
כֹּל קֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁל קִימָא אֵין
חַיִּיבִין עָלָיו :

ג מְקַפְּלִין אֶת הַכֵּלִים אֲפִידו
אֲרַבְעָה וְחַמֶּשֶׁה
פְּעָמִים וּמְצִיעִים אֶת הַמַּטּוֹת
מִדִּילֵי שֶׁבֶת לְשֶׁבֶת אֲבָל רֹא
מִשְׁבֶּת לְמוֹצָאֵי שֶׁבֶת * רִבִּי
יִשְׁמַעֵאל אָמַר מְקַפְּלִין אֶת הַכֵּלִים
וּמְצִיעִין אֶת הַמַּטּוֹת מִיּוֹם
הַכְּפוּרִים לְשֶׁבֶת וְחֻלְבֵי שֶׁבֶת
קֹרְבִין בְּיוֹם הַכְּפוּרִים (כ"א אָבָל

לא יִשָּׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּשַׁבָּת)
 רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר לֹא שָׁל שַׁבָּת
 קָרְבִין בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים וְלֹא שָׁר
 יוֹם הַכַּפּוּרִים קָרְבִין בְּשַׁבָּת:

שבת פרק ד

בֵּית בְּמָה טוֹמְנִין * וּבְמָה אֵין
 טוֹמְנִין * אֵין טוֹמְנִין רֹא
 בְּגַפַּת פְּסוּלַת שֶׁל זִתִּים וְשֶׁל שׁוּמְשֵׁמִין וְרֹא
 בְּזָבֵל וְרֹא בְּמֵלַח וְרֹא בְּסִיד
 וְלֹא בְּחֹל * בֵּין לַחִים בֵּין יְבֻשִׁים *
 לֹא בְּתָבֵן וְלֹא בְּזָגִים קְלִיפֵי הַעֲנָבִים
 וְלֹא בְּמוֹבִים * וְלֹא בְּעֹשָׂבִים *
 בְּזֵמֵן שֶׁהֵן לַחִים יֵאָבֵל טוֹמְנִין
 בָּהֵן בְּשֵׁהֵן יְבֻשִׁין * טוֹמְנִין בְּכֶסֶת
 וּבְפִירוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה * וּבְנִסּוֹרַת
 יִשָּׁר חֲרָשִׁים וּבְנִעּוֹרַת פְּסוּלַת שְׁנוּפֵל
 כְּשֶׁמְנַרְרִין הַעֵץ בְּמִנְרֵחַ שֶׁל פִּישָׁתָן דָּקָה *

ר' יְהוּדָה אוֹסֵר בְּדָקָה וּמִתִּיר
 בְּגִסָּה : ב טוֹמְנִין בְּשֶׁלֶחֶן
 וּמִטְלָטְרִין אוֹתָן בְּגִזֵּי צֶמֶר וְאֵין
 מִטְלָטְרִין אוֹתָן * כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה
 נוֹטֵל אֶת הַכִּיסוּי וְהֵן נוֹפְלוֹת *
 רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר קָפָה
 מִטָּה עַל צְדָה וְנוֹטֵל שְׁמָא יִטּוֹל
 וְאֵינוּ יָכוֹל לְרַחֲזוֹר * וְחֲכָמִים
 אוֹמְרִים נוֹטֵל וּמַחֲזִיר * לֹא כֶּסֶהוּ
 מִכְּעוֹד יוֹם לֹא יִכְסְנוּ מִשְׁתַּחֲשָׁךְ *
 כֶּסֶהוּ וְנִתְגַּדָּה מוֹתֵר לְכִסּוֹרָתוֹ *
 מִמֵּדָא אֶת הַקִּיתוֹן * וְנוֹתֵן לְתַחַת
 הַכָּר אוֹ תַּחַת הַכֶּסֶת : שְׁמַשִּׁים תַּחַת הַנּוֹף

אות גימ"ל חולין פרק ז

גִּיד הַנְּשֵׂה נוֹהֵג בְּאַרְצָן וּבְחוּצָה
 לְאַרְצָן * בְּפָנֵי הַבַּיִת וּשְׁלֹא
 בְּפָנֵי הַבַּיִת * בְּחוּלִין וּבְמוֹקְדֵי שִׁים *

וְנוהג בבהמה ובחיה * בירך
 של ימין ובירך של שמאל ואינו
 נוהג בעוף * מפני שאין לו כף *
 ונוהג בשליל * רבי יהודה אומר
 אינו נוהג בשליל כן ט' חי הכמנא
 ככהמה וחדבו מותר * אין הטבחין
 נאמנין על גיד הנשה * ר"ר
 מאיר וחב"א נאמנין עליו ועל
 החלב : ב שולח אדם לנכרי
 ירך * שגיד הנשה בתוכה מפני
 שמקומו נכר * הנוטל גיד הנשה
 צריך שיטול את כלו * רבי יהודה
 אומר כדי לקיים בו מצות
 נטילה : ג האוכל מגיד הנשה
 כזית סופג לוקח ארבעים * אכלו
 ואין בו כזית חייב * אכל מזה
 כזית ומזה כזית * סופג שמונים *
 רבי יהודה אומר אינו סופג אלא

ארבעים

ארבעים : ד ירך שנתבשר בה
 גיד הנשה * אם יש בה בנותן
 טעם הרי זו אסורה * כיצד
 משערין אותה * כבשר בקפת :
 ה גיד הנשה שנתבשר עם
 הגידים בזמן שמכירו בנותן
 טעם * ואם אינו מכירו * כלן
 אסורין * והרוטב בנותן טעם *
 וכן חתיכה של נבלה * וכן
 חתיכה של דג טמא * שנתבשרו
 עם החתיכות בזמן שמכירין
 בנותן טעם * ואם לאו כלן
 אסורות * והרוטב בנותן טעם :
 ו נוהג בטהורה ואינו נוהג
 בטמאה * רבי יהודה אומר אף
 בטמאה * א"ר יהודה והלא
 מבני יעקב נאסר גיד הנשה *
 ועדין בהמה טמאה מותרת להן *

אמר

אמרו לו בסיני נאמר * אלה
שנכתב במקומו :

אות דלת מסכת סנהדרין פרק א
דיני ממונות בשלושה * גזירות
וחבלות בשלושה * נזק
וחצי נזק * תשלומי כפר ותשלומי
ארבעה וחמשה בשלושה *
האונס והמפתה והמוציא שם רע
בשלושה ד"ר מאיר וחכ"א המוציא
שם רע בעשרים ושלשה *
משום שיש בו דיני נפשות :
ב מכורת בשלושה משום רבי
ישמעאל אמרו בעשרים ושלשה *
עבור החדש בשלושה עבור
השנה בשלושה * ד"ר מאיר *
רבן שמעון בן גמליאל אמר
בשלושה מתחילין * ובחמשה

נושאים ונותנים * וגומרין בשבעה *
ואם גמרו בשלושה מעברת : ג
סמיכת זקנים ועריפת עגלה
בשלושה * דברי ר' שמעון *
ורבי יהודה אומר בחמשה *
החליצה והמאונן בשלושה *
נטע רבעי ומעשר שני שאין
דמיו ידועים בשלושה * ההקדשות
בשלושה * הערכין המטרטלין
בשלושה * רבי יהודה אומר אחד
מהן כהן * והקרקות תשעה
וכהן * ואדם פיוצא כהן : ד
דיני נפשות בעשרים ושלשה *
הרובע והגרבע בעשרים ושלשה
שנאמר והרגת את האשה ואת
הבהמה * ואומר ואת הבהמה
תהרגו * שור הנסקל בעשרים
ושלושה * שנאמר השור יסקל

וגם בעליו יומת • כמיתת בעלים
 כך מיתת השור • הזאב והארי
 והדוב והנמר והברדלס והנהש •
 מיתתן בעשרים ושלשה • רבי
 אליעזר אומר כל הקודם להרגן
 זכה • רבי עקיבא אומר מיתתן
 בעשרים ושלשה • ה אין דגין לא
 את השבט • ולא את נביא השקר •
 ולא את כהן גדול • אלא בבית
 דין שר שבעים ואחד • ואין
 מוציאין למלחמת הרשות • אלא
 על פי בית דין של שבעים ואחד •
 אין מוסיפין על העיר ועל העזרות •
 אלא על פי בית דין שר שבעים
 ואחד • אין עושין סנהדריות
 לשבטים אלא על פי בית דין של
 שבעים ואחד • אין עושין עיר
 הנדחת אלא בבית דין של

שבעים

שבעים ואחד • ואין עושין עיר
 הנדחת בספר • ולא שלש עיר
 הנדחת • אבל עושין אחת או
 שתים • ו סנהדרי גדולה היתה
 של שבעים ואחד וקטנה של
 עשרים ושלשה • ומגין לגדולה
 שהיא שר שבעים ואחד • שנאמר
 אספרה לי שבעים איש מזקני
 ישראל • ומשה על גבהן • הרי
 שבעים ואחד • רבי יהודה אומר
 שבעים • ומגין לקטנה שהיא
 שר עשרים ושלשה • שנאמר
 ושפטו העדה • והצילו העדה •
 עדה שופטת • ועדה מצלת • הרי
 כאן עשרים • ומגין לעדה שהיא
 עשרה • שנאמר עד מתי לעדה
 הרעה הזאת • יצאו יהושע וכלב
 ומגין להביא עוד שלשה • ממשמע

שנאמר

שנאמר לא תהיה אחרי רבים
 לרעות * שומע אני שאהיה עמהם
 לטובה * אם כן למה נאמר אחרי
 רבים להטות * לא כהטייתך
 לטובה * הטייתך לרעה * הטייתך
 לטובה על פי אחד הטייתך לרעה
 עד פי שנים * ואין בית דין שקור *
 מוסיפין עליהן עוד אחד * הרי
 כאן עשרים ושלשה * וכמה יהא
 בעיר ותהא ראויה לסנהדרין
 מאה ועשרים רבי נחמיה אומר
 מאתים ושלשים * כנגד שרי
 עשרות :

אות ה ברכות פרק ב

היה קורא בתורה * והגיע זמן
 המקרא * אם כוין לבו
 יצא * ואם לאו * לא יצא *
 בפרקים

בפרקים * שואל מפני הכבוד *
 ומשיב * ובאמצע שואל מפני
 היראה ומשיב * ד"ר מאיר * רבי
 יהודה אומר באמצע שואל
 מפני היראה ומשיב מפני הכבוד *
 בפרקים שואל מפני הכבוד *
 ומשיב שלום לכו אדם : ב אלו
 הן בין הפרקים * בין ברכה
 ראשונה לשניה * בין שניה לשמע *
 בין שמע לוהיה אם שמע * בין
 והיה אם שמע דו"אמר * בין
 ויאמר לאמת ויציב * רבי יהודה
 אומר * בין ויאמר לאמת ויציב
 לא יפסיק * אמר רבי יהושע בן
 קרח למה קדמה שמע לוהיה
 אם שמע * (אד"ה) כרי שיקבל
 עליו עוד מלכות שמים תחלה *
 ואחר כך יקבל עליו עוד מצות *

והיה אם שמע לויאמר • שוהיה
 אם שמע נוהג ביום ובלילה •
 ויאמר אינו נוהג אלא ביום :
 ג הקורא את שמע ולא השמיע
 לאזנו יצא • רבי יוסי אומר לא
 יצא • קרא ולא דקדק באותיותיה •
 רבי יוסי אומר יצא • רבי יהודה
 אומר לא יצא • הקורא למפרע
 לא יצא • קרא וטעה • יחזור
 למקום שטעה : ד האומנין •
 קורין בראש האילן • או בראש
 הנדבך כניין של אכניס מה שאינן
 רשאים לעשות כן בתפלה :
 ה חתן פטור מקריאת שמע בבילה
 הראשון ועד מוצאי שבת אם לא
 עשה מעשה • מעשה ברבן
 גמליאל • שקרא בלילה הראשון
 שנשא • אמרו לו תלמידיו • לא

למרתנו

למרתנו רבינו שחרזן פטור
 מקריאת שמע בלילה הראשון •
 אמר להם • איני שומע לכם •
 לבטל ממני עול מלכות שמים
 אפילו שעה אחת : ו רחץ בלילה
 הראשון שמתה אשתו • אמרו לו
 תלמידיו לא למדתנו רבינו שאכל
 אסור לרחוץ • אמר להם • איני
 כשאר כל אדם אסטגים אני :
 ז וכשמת טבי עברו קבל עליו
 תנחומין • אמרו לו תלמידיו • לא
 למדתנו רבינו שאין מקבלין
 תנחומין על העבדים • א"ל אין
 טבי עבדי כשאר כל העבדים
 כשר היה : ח חתן • אם רצה
 לקרות קריאת שמע בלילה
 הראשון קורא • רבן שמעון בן
 גמליאל אומר • לא כל הרוצה

ליטול

ליטול את השם יטול :

אות ואו מסכת דמאי פרק ב

ואלו דברים מתעשרין דמאי
 בכל מקום הדבילה ^{תלמי}
 יבטלים והתמרים והחרובין האורז
 תמז והבמזן * האורז שבחוצה
 לארץ * כל המשתמש ממנו פטור;
 ב המקבל עליו להיות נאמן *
 מעשר את שהוא אוכל * ואת
 שהוא מוכר * ואת שהוא לוקח *
 ואינו מתארח אצל עם הארץ *
 רבי יהודה אומר אף המתארח
 אצל עם הארץ נאמן * אמרו לו *
 על עצמו אינו נאמן * כיצד יהא
 נאמן על של אחרים : ג המקבל
 עליו להיות חבר * כקרא ת"ס אינו
 מוכר לעם הארץ לח ויבש *

ואינו

ואינו לוקח ממנו לח * ואינו
 מתארח אצל עם הארץ ולא
 מארחו אצלו ובכסותו רבי יהודה
 אומר אף לא יגדר בהמה דקה *
 ולא יהא פרוץ בנדרים ובשחוק *
 ולא יהיה מטמא למתים * ומשמש
 בבית המדרש * אמרו לו לא באו
 אלו לכך : ד הנחתומים * סו
^{סלופים} לא חיבו אותם חכמים
 להפריש * אלא כדי תרומת
 מעשר וחקרה * החנונים אינם
 רשאים למכור את הדמאי * כל
 המשפיעין במדה גסה * רשאים
 למכור את הדמאי * אלו הן
 המשפיעין במדה גסה * כגון
 הסטונות סורים גדולים כתבואה ומוכרי
 תבואה : ה רבי מאיר אומר את
 שדרכו להמיר בגסה * ומדרו

ברקה

בְּרֵקָה * טְפִלָּה דְּרָקָה לְגִסָּה * אֶת
 שְׁדַרְכוּ דְּהַמֵּרד בְּרֵקָה * וּמְרָדוּ
 בְּגִסָּה * טְפִלָּה גִסָּה לְדְרָקָה * אִי
 זֶו הִיא מְרָה גִסָּה * בְּיַבֵּשׁ יִשְׁלֹשָׁה
 קַבִּין * וּבִלְח דִּינָר * רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
 סְלִי תְאֲנִים * וְסְלִי עֲנָבִים * וְקוֹפּוֹת
 שֶׁל יָרֵק * כָּל זְמַן שֶׁהוּא מוֹכְרָן
 אַכְסָרָה פְּטוּר :

אות ז' מסכת טהרות פרק ט'
 זתים מאימתי מקבלין טומאה *
 משיזיעו זיעת המעטן כלי
 שמנימין בו סותים לטובע אבל לא זיעת
 הקופה * בדברי בית שמאי רבי
 שמעון אומר שיעור זיעה שלשה
 ימים * בית הלל אומרים
 משיתחברו שלשה זה לזה * רבן
 גמליאל אומר משתגמר מלאכתן *

וחכמים

וחכמים אומרים בדבריו : ב גמר
 מדמסוק אבל עתיד ליקח * גמר
 מליקח * אבל עתיד ללוות * ארעו
 אבל או משתה או אונס אפילו
 זבים וזבות מהלכים עליהן טהורין
 נפלו עליהן משקין טמאין * אין
 טמא אלא מקום מגען והמוחר
 היוצא מהן טהור : ג נגמרה
 מלאכתן הרי אלו מובשרין * נפלו
 עליהן משקין טמאין * המוחר
 היוצא מהן ר' אליעזר מטהר
 וחכמים מטמאין * אמר ר' שמעון
 לא נחקרו על המוחר היוצא מן
 הזיתים שהוא טהור ועל מה
 נחלקו על היוצא מן הבור * שרבי
 אליעזר מטהר וחכמים מטמאין :
 ד הגומר את זיתיו ושיר קופה
 אחת יתננה לעני כהן * דברי ר'

מאיר

מאיר * ר' יהודה אומר יוליד לו
את המפתח מיד * ר' שמעון אומר
מעט לעת : ה המניח את זיתו
בכותש שימתונו שיתרכשו שיהיו
נוחין לכתוש * הרי אלו מוכשרין *
שימתונו שימלחם * בית שמאי
אומרים מוכשרים * בית הלל
אומרים אינן מוכשרין * הפוצע
ממעכן זתים בידים טמאות טמאן :
ו המניח זיתו בגג לגרגרם *
שיתכשו כל גרגר אפלו הן רוס אמה
אינן מוכשרין * נתנן בבית
שילקו * שיתמעכו ועתיד להעלותן
לגג * נתנן בגג (שילקו או) שיפתחם
(ושימלחם) הרי אלו מוכשרין *
נתנן בבית עד שישמור את גגו *
או עד שיוליכם למקום אחר *
אינן מוכשרין : זרצה ליטול מהן

כד אחר או שני כדים * בית
שמאי אומרים קוצת סותך בטומאה
ומחפה מכסה בטהרה * בית הלל
אומרים אף מחפה בטומאה * רבי
יוסי אומר חופר בקרדומות של
מתכת ומוזיק לבית הכד
בטומאה : ח השרץ שנמצא
ברחים אין טמא אלא מקום
מגעו * אם היה משקה מהלך *
הכל טמא * נמצא ער גבי
העלים * ישאלו הבדרים הסועלים
שעושים שמן בכית הכד לומר לא נגענו *
אם היה נוגע באום זתים המנוכרים
אפלו בשעורה טמא : ט נמצא
על גבי פרודים והוא נוגע
בכביצה טמא * פרודים על גבי
פרודים אף על פי שהוא נוגע
בכביצה * אין טמא אלא מקום

מגעו * נמצא בין הכותל לזיתים
 טהור * נמצא בגג המעטן טהור *
 נמצא במעטן הגג טמא * נמצא
 שרוף על הזיתים * וכן מטלת
 מהוהא כגד סתמך כלש טהורה *
 שכל הטומאות בשעת מציאתן :

אות חית שבת פרק כב

חבית שנישברה * מצילין הימנה
 מזון שלש סעודות ואומר
 לאחרים בואו והצילו לכם ובלבד
 שלא יספוג * שלא יטאוב כידו לקמח
 כשפת הכלי אין סוחטין את הפרות
 להוציא מהן משקין * ואם יצאו
 מעצמן אסורים רבי יהודה אומר
 אם לאוכלים * היוצא מהן מתר *
 ואם למשקין היוצא מהן אסור *
 חלות רבש שרסקן סתם מערב

שבת

שבת ויצאו מעצמן אסורים * ורבי
 אליעזר מתיר : ב כל שבת
 בחמין מערב שבת * שורין אותו
 בחמין בשבת וכל שלא בא
 בחמין מערב שבת מדיחין אותו
 בחמין בשבת חוץ מן המליח
 הישן (נ"א ודגים מלוחים קטנים)
 וקוראים האספנין רב שקליפתו דקס
 שהדחתן זו היא גמר מלאכתן :
 ג שובר אדם את החבית * לאכול
 הימנה גרוגרות ובלבד שלא
 יתכוין לעשות כלי ואין נוקבים
 מגופה של חבית רב רבי
 יהודה וחכמים מתירין (נ"א ורבי
 יוסי מתיר) ולא יקבנה מצדה *
 ואם היתה נקובה לא יתן עליה
 שעוה * מפני שהוא ממרח *
 אמר רבי יהודה מעשה בא לפני

רבן

רֵבֵן יוֹהָנָן בֶּן זַבְדִּי בְּעֶרְבַּי וְאָמַר
חוֹשֵׁשׁ שְׁנֵי לוֹ מַחֲטָאת : ד נוֹתֵנִין
מִבְּשִׁיל לְרֵנוּךְ הַבוּר בְּשִׁבִיל
שִׁיחָא שְׁמוֹר וְאֵת הַמַּיִם הַיְפִים
בְּרַעִים בְּשִׁבִיל שְׂוִצְנוּ וְאֵת הַצּוֹנֵן
בְּחֻמִּין בְּשִׁבִיל שִׁיחְמוּ * מִי שֶׁנֶּשְׂרוּ
כִּילּוּ בְּדַרְךְ בַּמַּיִם מִהֵלֶךְ בְּרֵזֵן
וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ הַגֵּיעַ לְחֶצֶר הַחֵיצוֹנָה
שׁוֹטְחֵן בַּחֲמָה אֲבָר לֹא כְּנֻגְד
הָעַם : ה הַרוּחִין בְּמִי מְעַרְה וּבְמִי
טְבִירָא וְנִסְתַּפַּג אֶפְלוּ בְּעֵשֶׂר
אֲלוֹנְטִיאוֹת * סְדוּיִס לֹא יִבִּיאַם
בִּירוֹ * אֲבָר עֵשֶׂרָה בְּנֵי אָדָם
מִסְתַּפְּגִין בְּאֲלוֹנְטִית אַחַת פְּנִיחָם
יֵדִיחָם וְרַגְלֵיהֶם וּמִבִּיאִין אֶתְזֵן
בִּירָן : ו סְבִין וּמִשְׁמֵשִׁין בְּבְנֵי
מַעִים * אֲבָר לֹא מִתְעַמְלִין * לִשְׁפָסָף
כַּכֵּחַ וְלֹא מִתְגַּרְדִּין * כַּמְנַרְדֵּת יֵיזֵן

יורדין

יֹרְדִין לְקוֹרְדִימָה * בְּקַעָה מִלְּאָה מִיִּם
וְעוּט לִמְטָה וְאֵין עוֹשִׂין אֶפְקִטוּזִין לְהַקִּיחַ
הַחוּבֵל וְאֵין מְעַצְבִּין מִתְקִינִין וּמִיִּשְׁבִּין
הַעֲלָמוֹת אֵת הַקָּטָן וְאֵין מַחְזִירִין
אֵת הַשֶּׁבֶר * מִי שֶׁנֶּפְרָקָה סִילָה הַעֲלָם
מִהַפְרִק סְלוּ יְרוֹ אוֹ רָגְלוֹ לֹא יִטְרַפֵּם
בְּצוֹנֵן אֲבָל רוּחִין הוּא כְּדָרְכוּ
וְאִם נִתְרַפָּא נִתְרַפָּא :

אות ט זבחים פרק יב

טָבוֹל יוֹם * וּמַחֲסֵר כְּפוּרִים *
אֵינֵן חוֹלְקִין בְּקִדְשֵׁים
לְאֲכוּל לְעֶרְב * אֲוִינֵן נוֹגַע * וְאֵינוֹ
מִקְרִיב * וְאֵינוֹ חוֹלֵק לְאֲכוּר
לְעֶרְב * בְּעֵלֵי מוּמִין בֵּין בְּעֵלֵי
מוּמִין קְבוּעִין * בֵּין בְּעֵלֵי מוּמִין
עוֹבְרִין * חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין * אֲבָל
לֹא מִקְרִיבִין * וְכֹל שֶׁאֵינוֹ רְאוּי

לעבודה

לְעִבּוּדָה אֵינּוּ הוֹלֵק בְּבֶשֶׁר • וְכֹל
 שְׂאִין לוֹ בְּבֶשֶׁר אֵין לוֹ בְּעוּרוֹ
 אִפְלוּ טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקַת דָּמַיִם •
 וְטָהוֹר בְּשַׁעַת הַקָּטֵר הַחֲלָבִים •
 אֵינּוּ הוֹלֵק בְּבֶשֶׁר שְׁנֵי אֲמֹר הַמִּקְרִיב
 אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֲלָב
 מִבְּנֵי אֶהְרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין
 לְמִנְחָה • בְּכֹל שֶׁלֹּא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ
 בְּבִשְׂרָה לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בְּעוּרָה •
 שְׁנֵי אֲמֹר עוֹלֹת אִישׁ • עוֹלָה
 שֶׁעֲלָתָהּ לְאִישׁ • עוֹלָה שֶׁנִּשְׁחַטָּה
 שֶׁלֹּא לְשָׂמָה • אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא
 עֲלָתָהּ לְבָעָלִים • עוֹרָה לְכֹהֲנִים •
 אֶחָד עוֹלֹת הָאִישׁ • וְאַחַר עוֹלֹת
 הָאִשָּׁה עוֹרוֹתֶיהֶן לְכֹהֲנִים : ג
 עוֹרוֹת קִדְשִׁים קָדְשִׁים לְבָעָלִים •
 וְעוֹרוֹת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים לְכֹהֲנִים
 קָל וְחוֹמֵר • מָה אִם עוֹלָה שֶׁלֹּא

זָכוּ בְּבִשְׂרָה זָכוּ בְּעוּרָה • קִדְשֵׁי
 קִדְשִׁים שְׁזָכוּ בְּבִשְׂרָן • אֵינּוּ דִין
 שֶׁזָּכוּ בְּעוּרָן • אֵין מִזְבֵּחַ יוֹכִיחַ •
 שְׂאִין לוֹ עוֹר מִכָּד מְקוּם : ד כָּל
 הַקִּדְשִׁים שֶׁאֵירַע בָּהֶם פְּסוּל
 קוֹדֵם לְהַפְשִׁטָן • אֵין עוֹרוֹתֵיהֶם
 לְכֹהֲנִים • לְאַחַר הַפְּשִׁטָן
 עוֹרוֹתֵיהֶם לְכֹהֲנִים • אֲדָר הַנִּינְא
 סָגֵן הַכֹּהֲנִים • מִיָּמִי לֹא רָאִיתִי
 עוֹר יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה • אֲדָר
 עֲקִיבָא מְדַבְּרִיו לְמַדְנֵנו •
 שֶׁהַמִּפְשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר • וְנִמְצָא
 טָרְפָה שֶׁיֵּאֵאוֹתוֹ הַכֹּהֲנִים בְּעוּרוֹ •
 וְחֲכָא אֵין לֹא רָאִינוּ רָאִיָה אֲדָא
 יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה : ה פָּרִים
 הַנִּשְׂרָפִים וְשִׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים •
 בְּזִמָּן שֶׁהֵם נִשְׂרָפִים כְּמִצּוֹרָתָן •
 נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדִּישָן • וּמִטְמְאִין

בגדים • ואם אינן נשָׂרְפִים
 כְּמִצְוֹתָן • נשָׂרְפִין בְּבֵית הַבֵּירָה
 ס'אורע כו פסול קודם זריקתו ואינן מטמאין
 בגדים : ו הוּ סוּבְלִים אוֹתָם
 כְּמוֹטוֹת יֵצְאוּ הָרֵאשׁוֹנִים חוּץ
 לְחוֹמַת הָעֶזְרָה • וְהָאֲחֵרוֹנִים לֹא
 יֵצְאוּ • הָרֵאשׁוֹנִים מִטְּמֵאֵין בְּגָדִים •
 וְהָאֲחֵרוֹנִים אֵינָם מִטְּמֵאֵין בְּגָדִים •
 עַד שִׁיֵּצְאוּ • יֵצְאוּ אִלּוּ וְאִלּוּ • אִלּוּ
 וְאִלּוּ מִטְּמֵאֵין בְּגָדִים • ר' יִשְׁמַעוֹן
 אוֹמֵר אִלּוּ וְאִלּוּ אֵינָם מִטְּמֵאֵין
 בְּגָדִים • עַד שִׁיֵּצֵת הָאוֹר בְּרֶבֶן •
 נִתְּךְ הַבָּשָׂר • אֵין הַשּׁוֹרֵף מִטְּמֵא
 בְּגָדִים :

אות יוד יומא פרק ח

יום הַתְּפִילָּה אָסוּר בְּאֲכִילָה •
 וּבִשְׂתִיָּה • וּבְרַחֲצָה •
 ובסיבה

ובסיבה • ובנְעִילַת הַסַּנְדֵּל •
 וּבִתְשִׁמִּישׁ הַמָּטָה • וְהַמְלָךְ • וְהַכֶּלֶה
 יִרְחֲצוּ אֶת פְּנֵיהֶם • וְהַחִיָּה תִנְעוּל
 אֶת הַסַּנְדֵּל • ד"ר אֶלִיעֶזֶר • וְחַכְמִים
 אוֹסְרִין : ב הָאוֹכֵל כְּכוֹתֶבֶת
 חֲגִסָּה • כְּמוֹדָה וּכְגִרְעִינְתָה
 וְהַשּׁוֹתֶה מֵלֹא לְגִמּוֹ חַיִּיב • כָּל
 הָאוֹכֵלִין מִצְטָרְפִין לְכְּבוֹתֶבֶת •
 וְכָל הַמִּשְׁקִין מִצְטָרְפִין לְמֵלֵךְ
 לְגִמּוֹ • הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה אֵין
 מִצְטָרְפִין : ג אֵכֵל וְשָׂתָה בְּהַעֲלֵם
 אַחַת • אֵינוֹ חַיִּיב אֶלָּא חֲטָאָה
 אַחַת • אֵכֵל וְעָשָׂה מְלֹאכָה
 חַיִּיב שְׁתֵּי חֲטָאוֹת • אֵכֵל אוֹכְלִים
 שְׂאֵינָן רְאוּיִין לְאֲכִילָה • וְשָׂתָה
 מִשְׁקִין שְׂאֵינָן רְאוּיִין לְשְׂתִיָּה •
 וְשָׂתָה צִיר לֹא מוֹרִים פְּטוּר : ד
 הַתִּינוּקוֹת אֵין מְעַנִּין אוֹתָן בְּיוֹם

הכפורים * אבל מחנכין אותם
 לפני שנה * ולפני שנתים * בשביל
 שיהיו רגילין במצות : ה עוברת
 שהריחרה * מאכילין אותה עד
 שתשיב נפשה * חולה מאכילין
 אותו על פי בקיאי * ואם אין
 שם בקיאי * מאכילין אותו על
 פי עצמו * עד שיאמר די : ו מי
 שאחזו בודמוס * מאכילין אותו
 אפרו דברים טמאים * עד שיאורו
 עיניו * מי שנשכו כלב שוטה * אין
 מאכילין אותו מחצר כבד שלו *
 ור' מתיא בן חרש מתיר * ועוד
 א"ר מתיא בן חרש * החושש
 בגרונו * מטילין סם בתוך פיו
 בשבת * מפני שהוא ספק נפשות *
 וכל ספק נפשות דוחה את
 השבת : ז מי שגפלה עליו

מפורת * ספק הוא שם * ספק
 אינו שם * ספק חי * ספק מת *
 ספק נכרי * ספק ישראל * מפקחין
 עליו את הגל מצאוהו חי * מפקחין
 עריו * ואם מת יניחוהו : ח חטאת
 ואשם וראי מכפרין מיתה ויום
 הכפורים מכפרין עם התשובה *
 תשובה מכפרת על עבירות
 קלות * על עשה ועל לא תעשה
 ועל החמורות היא תולה עד
 שיבא יום הכפורים וכפר : ט
 האומר אהטא ואשוב * אהטא
 ואשוב * אין מספיקין בידו לעשות
 תשובה * אהטא ויום הכפורים
 מכפר * אין יום הכפורים מכפר *
 עבירות שבין אדם למקום * יום
 הכפורים מכפר * עבירות שבין
 אדם לחברו אין יום הכפורים

מכפר עד שירצה את חברו •
 אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל •
 לפני מי אתם מטהרין מי מטהר
 אתכם • אביכם שבשמים •
 שנאמר וזרקתי עליכם מים
 טהורים וטהרתם ואמר מקוה
 ישראל • מה מקוה מטהר את
 הטמאים אף הקדוש ברוך הוא
 מטהר את ישראל :

אות כ ברכות פרק ו

פיצד מברכין על הפירות • על
 פירות האילן אומר בורא
 פרי העץ חוץ מן היין שעל היין
 אומר בורא פרי הגפן ועל פירות
 הארץ אומר בורא פרי האדמה •
 חוץ מן הפרת שער הפת הוי"ו
 אומר המוציא לחם מן הארץ

ועל

ועל הידקות אומר בורא פרי
 האדמה רבי יהודה אומר בורא
 מיני דשאים : ב ברך על פירות
 האילן בורא פרי האדמה יצא •
 ועל פירות הארץ בורא פרי העץ
 לא יצא • על כלם אם אמר
 שיהכל יצא : ג על דבר שאין
 גדולו מן הארץ אומר שיהכל
 על החומץ ועל הנובלות פירות
 שכלו מהאילן קודם כישולן ועל הגובאי
 אומר שיהכל • (על ההדב ועל
 הגבינה ועל הבצים אומר שיהכל)
 ר' יהודה אומר כל שהוא מין
 קללה אין מברכין עליו : ד היו
 לפניו מינים הרבה רבי יהודה
 אומר אם יש ביניהם ממין שבועה
 מברך עליו וחכ"א מברך על אי
 זה מהם שירצה : ה ברך על

היין

היין שלפני המזון פטר את היין
 שלאחר המזון • בדרך על הפרפרת
 היא פת הלכועה בקערה שלפני המזון •
 פטר את הפרפרת שלאחר המזון •
 בדרך על הפת פטר את הפרפרת
 על הפרפרת לא פטר את הפת •
 ב"ש אומרים אף לא מעשה
 קדרה : ו הוי יושבין לאכור • כל
 אחד ואחד מברך לעצמו • הסיבו
 אחד מברך לבד • בא להם יין
 בתוך המזון כל אחד ואחד מברך
 לעצמו • לאחר המזון אחד מברך
 לבד • והוא אומר על המוגמר
 אף על פי שאין מביאין את
 המוגמר אלא לאחר הסעודה :
 ז הביאו לפניו מליח בתחלה
 ופת עמו מברך על המליח ופטר
 את הפת שהפת טפלה לו • זה

הכלל

הכלל כל שהוה עיקר ועמו
 טפלה • מברך על העיקר ופטר
 את הטפלה : ה אכל תאנים
 וענבים ורמונים מברך אחריהן
 שלש ברכות דברי רבן גמליאל
 וחכ"א ברכה אחת מעין שלש •
 ר' עקיבא אומר אפלו אכל שרק
 והוא מזונו מברך אחריו שלש
 ברכות • השותה מים לצמא
 אומר שהכל נהיה בדברו • רבי
 טרפון אומר בורא נפשות רבות :

אות למד מסכת סוכה פרק ד

דולב וערבה • ששה ושבעה •
 ההלל והשמחה שמונה •
 סכה ונסוך המים שבעה והחליל
 חמישה וששה : ב דולב שבעה
 כיצד • יום טוב הראשון של חג

שחל

שחל להיות בשבת • לולב
 שבועה • ושאר כל הימים ששה:
 ג ערבה שבועה כיצד • יום שביעי
 של ערבה שחל להיות בשבת •
 ערבה שבועה ושאר כל הימים
 ששה: ד מצות לולב כיצד • יום
 טוב הראשון של חג שחל להיות
 בשבת • (פל העם) מוליכין את
 לולביהם להר הבית מערב שבת •
 והחזנים מקבלין מהן • וסודרין
 אותן על גבי איצטבא • והזקנים
 מניחין את שלהן בלשכה •
 ומרמדים אותם לומר כל מי
 שמגיע לולבי בידו הרי הוא לו
 במתנה • למחר משכימין ובאין •
 והחזנים זורקים אותם לפניהם •
 והן מחטיפין ומכין איש את
 חבירו ובשראו בית דין שבאו

לידי סכנה • התקינו שיהא כל
 אחר ואחר נוטל בביתו: ה מצות
 ערבה כיצד • מקום היה למטה
 מירושלים ונקרא מוצא • יורדין
 לשם ומלקטין משם מורביות ענפים
 גדולים נכוחים של ערבה • ובאין וזוקפין
 אותן בצדי המזבח וראשיהן
 כפופין על גבי המזבח • תקעו
 והריעו ותקעו בכל יום מקיפין
 את המזבח פעם אחת • ואומר
 אָנָּא יי הושיעה נָּא אָנָּא יי הצליחה
 נָּא • ר' יהודה אומר אָנָּא וְרַחוּ
 הושיעה נָּא • ואותו היום מקיפין
 את המזבח שבועה פעמים •
 בשעת פטירתן מה הן אומרים •
 יופי לך סבא לך מזבח יופי לך
 מזבח • ר' אליעזר אומר ליה
 ולך מזבח (לְיָה וְלָךְ מִזְבֵּחַ):

ו כַּמְעַשְׂהוּ בַחֹר כֶּף מְעַשְׂהוּ
 בַשֶּׁבֶת • אֶלֶּא שֶׁהִיוּ מִרְקָטִין
 אוֹתָן מְעַרְבֵי שֶׁבֶת וּמְנִיחִין אוֹתָן
 בְּגִיטוֹת כְּלוּם כַּמִּין חֲכוּת שֶׁר זָהָב
 כִּדִּי שָׁלֵא יִכְמוֹשׁ • ר' יוֹחָנָן בֶּן
 בְּרוּקָה אוֹמֵר חֲרִיּוֹת עֲנֵפֵי דַקֵּל שֶׁל
 דַּקֵּל הָיוּ מְבִיאִין וְחֲבֻטִין אוֹתָן
 בְּקַרְקַע בְּצִדֵי הַמִּזְבֵּחַ • וְאוֹתוֹ
 הַיּוֹם נִקְרָא יוֹם הַבוֹט חֲרִיּוֹת : ז
 מִדֵּר הַתִּינוּקוֹת שׁוֹמְטִין אֶת
 לוֹלְבֵיהֶן • וְאוֹכְלִין אֶתְרוּגֵיהֶן : ח
 הַהֵלֵל וְהַשְּׂמֵחָה שְׁמוֹנָה כִּיצַד •
 מִדֵּר שְׁחֵיב אָדָם בַּהֲלֵל
 וּבַשְּׂמֵחָה וּבַכְּבוֹד יוֹם טוֹב הָאֲחֵרוֹן
 שֶׁל חַג כִּשְׂאֵר כָּל יְמוֹת הַחַג •
 סִפָּה שֶׁבַעֵה כִּיצַד • גָּמַר מִדְּאֶכּוּד
 לֹא יִתִּיר סִפָּתוֹ אֲבָל מוֹרִיד אֶת
 הַכֵּלִים מִן הַמִּנְחָה וְלִמְעַלָּה מִפְּנֵי

כְּבוֹד יוֹם טוֹב הָאֲחֵרוֹן שֶׁל חַג :
 ט נִסּוּךְ הַמִּים (שֶׁבַעֵה) • כִּיצַד •
 צְלוּחִית שֶׁל זָהָב מִחֻזְקַת שְׁלִשָּׁה
 לוּגִים • הָיָה מִמָּדָא מִן הַשְּׁלוּחַ •
 הִגִּיעוּ לִישַׁעַר הַמִּים • תִּקְעוּ
 וְהִרִיעוּ וְהִתְקַעוּ • עֲדָה בַכֶּבֶשׂ
 וּפְנָה לִשְׂמָאלוֹ • וּשְׁנֵי סְפָדִים שֶׁל
 כֶּסֶף הָיוּ יָשֵׁם • רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 שֶׁל סִיד הָיוּ • אֶלֶּא שֶׁהִיוּ מִשְׁחָרִין
 פְּנֵיהֶם מִפְּנֵי הַיָּין • וּמִנְקֵבִין כַּמִּין
 שְׁנֵי חֲטָמִין דַּקִּין • אֶחָד מְעַבָּה •
 וְאֶחָד דַּק • כִּדִּי שִׁיֵּהִיוּ שְׁנֵיהֶם
 כְּלִין בְּבֵת אַחַת • מְעַרְבֵי שֶׁל מִים •
 מִזְרְחֵי שֶׁל יָיִן • עִירָה שֶׁל מִים
 לְתוֹךְ שֶׁל יָיִן • וְשֶׁר יָיִן לְתוֹךְ שֶׁל
 מִים יֵצֵא • רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר •
 בְּדוּג הָיָה מְנַסֵּךְ כָּל שְׁמוֹנָה •
 וְלִמְנַסֵּךְ אוֹמְרִים לוֹ הַגְּבֵה יִדְרֵךְ •

שפעם אחת נסך אחד על גבי
 רגליו * ורגמורו כד העם
 באתרוגיהן: יכמעשהו בחול כך
 מעשהו בשבת * אלא שהיה
 ממלא מערב שבת חבית שר
 זהב שאינה מקרשת * מן השרוח *
 ומניחה בלשכה * נשפכה או
 נתגלתה * היה ממלא מן הכיור *
 שהיין והמים המגדין * פסולים
 על גבי המזבח :

אות מ מועד קטן פרק ב

מי שהפך את זיתו ואירעו אבל
 או אונס * או שהטעוהו
 פועלים * טוען קורא ראשונה
 ומניחה לאחר המועד * ד"ר
 יהודה * ר' יוסי אומר זולף וגומר
 וגף כדרכו : ב ובן מי שהיה יינו

בתיך

בתוך הבור ואירעו אבל או אונס
 או שהטעוהו (פועלים) זולף וגומר
 וגף כדרכו * ד"ר יוסי * ר' יהודה
 אומר עושה לו למודים כסרים טל
 מן בשביל שלא יחמיץ : ג מכנים
 אדם פירותיו מפני הנגבים *
 ושולרה מסיר מן המים פשתנו מן
 המשקה בשביל שלא תאבד
 ובלבד שלא יבויז את מדאכתו
 במועד * וכך אם בוננו מדאכתן
 במועד יאבדו : ד אין לוקחין
 בתים (אבנים) עבדים ובהמה
 אלא לצורך המועד * או לצורך
 המוכר שאין לו מה יאכל * אין
 מפנין מבית לבית * אבל מפנה
 הוא לחצרו * אין מביאין כלים
 מבית האומן * אם הוישש להם
 מפנין לחצר אחרת : ה מחפין

את

ה 5

מכסין את הקציעות תאנים שטוחים
 כסדק ליכס בקש * ר' יהודה אומר
 אף מעפין * מוכרי פירות כסות
 וכלים * מוכרים בצנעה לצורך
 המועד * הצידין * והדשושות שדושין
 וכותשין סימין לדיוסא והגרוסות שדושין
 גריסין של פול עושין בצנעה לצורך
 המועד * ר' יוסי אומר הם החמירו
 על עצמן :

אות נון פרק שבת כא

נוטל אדם את בנו והאבן בידו *
 וכלכלה סל והאבן בתוכה *
 ומטלטלין תרומה טמאה עם
 הטהורה ועם החולין * ר' יהודה
 אומר אף מעלין את המדמע
 חולין שכתערכו באחד ומאה : ב האבן
 שעל פי החבית מטה על צדה

והיא

והיא נופלת * היתה בין החביות *
 מגביהה ומטה על צדה * והיא
 נופלת * מעות שעל הכר * נוער
 את הכר * והן נופלות * היתה
 עריו לשלשת * דבר של טיכוף מקנחו
 בסמרטוט * סתוכס של כגד היתה של
 עור * נורגנין עליה מים עד
 שתכלה : ג בש"א מגביהין מן
 השלחן עצמות וקליפין * ובה"א
 נוטל את הטבלה כדה ומנערה *
 מעבירין מעד השלחן פרוורין
 פחות מפזית * ושער של אפונים
 ושער עדשים * מפני שהוא מאכל
 בהמה * ספוג אם יש לו עור
 בית אחיזה * מקנחין בו ואם
 לאו אין מקנחין בו * (וחכ"א) בין
 כך ובין כך נוטל בשבת * ואינו
 מקבל טומאה :

אות

אות סמך כריתות פרק ד

סֶפֶק אֶכֶל חֶלֶב • סֶפֶק לֹא אֶכֶל
 וְאֶפִּילוּ אֶכֶל • סֶפֶק יֵשׁ בּוֹ
 בְּשִׁיעוֹר • סֶפֶק שְׂאִין בּוֹ • חֶלֶב
 וְשׁוֹמֵן לִפְנֵי אֶכֶל אֵת אֶחָד מֵהֶן •
 וְאִין יְדוּעַ אֵיזָה מֵהֶן אֶכֶל • אִשְׁתּוֹ
 וְאַחֹתוֹ עִמּוֹ בְּבַיִת • שְׁנַיִם בְּאַחַת
 מֵהֶן • וְאִין יְדוּעַ בְּאִיזוֹ מֵהֶן שְׁנַיִם •
 שֶׁבֶת וַיּוֹם טוֹב וְעָשָׂה מְלֹאכָה
 בְּאֶחָד מֵהֶן וְאִין יְדוּעַ בְּאִיזָה
 מֵהֶם עָשָׂה מְבִיא אֲשֶׁם תְּלוּי • ב
 כִּשְׁם שְׂאֵם אֶכֶל חֶלֶב וְחֶלֶב
 בְּהֶעֱלֵם אֶחָד אֵינוֹ חַיִּיב אֶלֶּי
 חֲטָאת אַחַת • כִּךְ עַל לֹא הוֹדַע
 שְׁלָחַן • אֵינוֹ מְבִיא אֶלֶּא אֲשֶׁם
 אֶחָד אִם הִיָּתָה יְדִיעָה בְּנִתִּים •
 כִּשְׁם שֶׁהוּא מְבִיא חֲטָאת עַל כָּד

אֶחָד וְאֶחָד • כִּךְ הוּא מְבִיא אֲשֶׁם
 תְּלוּי • עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד • כִּשְׁם
 שְׂאֵם אֶכֶל חֶלֶב וְדָם וְנוֹתֵר וּפְגוּל
 בְּהֶעֱלֵם אֶחָד • חַיִּיב עַל כָּד
 אֶחָד וְאֶחָד • כִּךְ עַל לֹא הוֹדַע
 שְׁלָחַן מְבִיא אֲשֶׁם תְּלוּי עַל כָּד
 אֶחָד וְאֶחָד • חֶלֶב וְנוֹתֵר לִפְנֵי •
 אֶכֶל אֶחָד מֵהֶם וְאִין יְדוּעַ אֵיזָה
 מֵהֶם אֶכֶל • אִשְׁתּוֹ נָדָה וְאַחֹתוֹ
 עִמּוֹ בְּבַיִת • שְׁנַיִם בְּאַחַת מֵהֶן
 וְאִין יְדוּעַ בְּאִיזָה מֵהֶן שְׁנַיִם • שֶׁבֶת
 וַיּוֹם הַכְּפוּרִים וְעָשָׂה מְלֹאכָה בֵּין
 הַשְּׂמֻשׁוֹת • וְאִין יְדוּעַ בְּאִיזָה
 מֵהֶם עָשָׂה • ר' אֱלִיעֶזֶר מְחַיִּיב
 חֲטָאת וְר' יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר אֶרְיֹסִי
 לֹא נִחְלְקוּ עַל הַעוֹשָׂה מְלֹאכָה
 בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת שֶׁהוּא פְטוּר • שְׂאֵנִי
 אוֹמֵר מְקַצֵּת מְלֹאכָה עוֹשָׂה

מהיום * ומקצתה למחר * ועל
 מה נחלקו על העושה בתוך
 היום * ואין ידוע אם בשבת
 עשה * ואם ביום הכפורים עשה *
 או על העושה * ואין ידוע מעין
 איזו מלאכה עשה * ר' אליעזר
 מחייב חטאת ור' יהושע פוטר
 א"ר יהודה פוטרו ה"ה ר' יהושע
 אף מאשם תלו : ג רבי שמעון
 שזורי ור' שמעון אומרים לא
 נחלקו על דבר שהוא משם אחר
 שהוא חייב ועל מה נחלקו על
 דבר שהוא משום שני שמורת *
 שר' אליעזר מחייב חטאת ור'
 יהושע פוטר * א"ר יהודה אפילו
 נתכונן ללקט תאנים ולקט ענבים *
 ענבים ולקט תאנים * שחורות
 ולקט לבנות * לבנות ולקט

שחורות

שחורות * ר' אליעזר מחייב
 חטאת ור' יהושע פוטר * א"ר
 יהודה תמה אני אם יפטר בה
 ר' יהושע * אם בן למר נאמר
 אשר חטא בה פרט למתעסק :

אות עיין מסכת שביעית פרק א
 עד אימתו חורשין בשדה האילן
 ערב שביעית * בש"א כר
 זמן שהוא יפה לפרי * ובה"א עד
 העצרת * וקרובין דברי אלו
 להיות כדברי אלו : ב איזרו
 שדה האילן * כל שלשה אילנות
 לבית סאה אם ראויין לעשרת
 כבר דבילה של נשים מנה
 באיטלקי חורשים כל בית סאה
 בשבילן * פחות מכאן אין חורשין
 להן אלא מלא האורה וסרו

חוצה

חוֹצֵה לָוֹ : ג אֶחָד אֵילָן סָרֵק *
 וְאֶחָד אֵילָן מֵאֵבֶל * רֹאֵין אוֹתָן
 כְּאִילוֹ הֵם תְּאֵנִים * אִם רְאוּיִן
 לַעֲשׂוֹת כְּכֹר דְּבִלָּה יֵשׁ שְׁשִׁים
 מְנָה בְּאֵיטְלָקִי חוֹרְשִׁים כָּד בֵּית
 סָאָה בְּשִׁבְלֵן * פְּחוֹת מִכָּאן אֵין
 חוֹרְשִׁים לָהֶן אֶלָּא לְצָרְכָן : ד הֵיה
 אֶחָד עוֹשֶׂה כְּכֹר דְּבִלָּה וּשְׁנַיִם
 אֵין עוֹשִׂין אוֹ שְׁנַיִם עוֹשִׂין וְאֶחָד
 אֵינוֹ עוֹשֶׂה אֵין חוֹרְשִׁין לָהֶן אֶלָּא
 לְצָרְכָן * עַד שִׁיְהִיו מְשֻׁלְּשָׁה וְעַד
 תִּשְׁעָה * הֵיוּ עֶשְׂרֵה מִעֶשְׂרֵה
 וּדְמַעְדָּה בֵּין עוֹשִׂין בֵּין שְׁלֹשִׁין
 עוֹשִׂין חוֹרְשִׁין כָּד בֵּית סָאָה
 בְּשִׁבְלֵן * שְׁנַאֲמַר בְּחֵרֵישׁ וּבִקְצִיר
 תִּשְׁבוֹת * אֵין צָרִיךְ לֹמַר חֵרֵישׁ
 וּקְצִיר שֶׁל שְׁבִיעִית * אֶלָּא חֵרֵישׁ
 שֶׁל עֶרֶב שְׁבִיעִית שֶׁהוּא נִכְנָס

כשביעית

בְּשִׁבִיעִית * וּקְצִיר שֶׁל שְׁבִיעִית
 שֶׁהוּא יוֹצֵא לְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית *
 ר' יִשְׁמַעֵאל אוֹמַר מִה חֵרֵישׁ
 רְשׁוּת אַף קְצִיר רְשׁוּת * יֵצֵא
 קְצִיר הָעוֹמֵר : ה שְׁלֹשָׁה אֵילָנוֹת
 שֶׁל שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים הָרִי אֵלוֹ
 מִצְטָרְפִין וְחוֹרְשִׁין כָּל בֵּית סָאָה
 בְּשִׁבְלֵן וּכְמָה יְהֵא בִּנְיָהֶם * רִבֵּן
 (שְׁמַעוֹן) בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמַר כְּדִי
 שִׁיְהֵא הַבְּקָר עוֹבֵר בְּכַרְוִי :
 ו עֶשֶׂר נְטִיעוֹת מִפְּזוֹת בְּתוֹךְ
 בֵּית סָאָה * חוֹרְשִׁין כָּד
 בֵּית סָאָה בְּשִׁבְלֵן עַד רֹאשׁ
 הַשָּׁנָה * הֵיוּ עֲשׂוּיוֹת שׁוֹרָה
 וּמוֹקְפוֹת עֶטְרָה * נִדַּר סְבוּב * אֵין
 חוֹרְשִׁין לָהֶם אֶלָּא לְצָרְכָן :
 ז הַנְּטִיעוֹת וְהַדְּרוּעִים מִצְטָרְפִין
 לְתוֹךְ בֵּית סָאָה * רִשְׁבֵּנָא * כָּד

עשרה

עשרה דלועים לבית סאה חורשין
 כל בית סאה עד ראש השנה :
 ח עד אימתי נקראו נטיעות • רבי
 אדעזר בן עזריה אומר עד
 שיחורו • ר' יהושע אומר בת
 שבע שנים • רע"א • נטיעה
 בשמה • אילן שנגמם ^{טנסמך}
 והוציא חליפין • מטפח ולמטה
 בנטיעה • מטפח ולמעלה באילן •
 דברי רבי שמעון :

אות פ מס' פרה פרק ד

פרת חטאת ששחטה שלא
 לשמה • קבל והזה שלא
 לשמה או לשמה ושלא לשמה
 או שלא לשמה ולשמה פסולה •
 רבי אליעזר מכשיר • ושלא רחץ
 ידים ורגלים פסולה • ר' אליעזר

מכשיר

מכשיר • ושלא בכהן גדול
 פסולה • ר' יהודה מכשיר •
 ובמחוטר בגדים פסולה • ובבגדי
 לבן היתה נעשית : ב שרפה
 חוץ מגתה • או בשתי גתות •
 או ששרף שתיים בגת אחת
 פסולה הזה ולא כיון כנגד הפתח
 פסולה • הזה מששית שביעית •
 וחזר והזה שביעית פסולה •
 משביעית שמינית • וחזר והזה
 שמינית כשרה : ג שרפה שלא
 בעצים • או בכל עצים • אפלו
 בקש או בגבכה כשרה • הפשיטה
 ונתחה כשרה שחטה על מנת
 לאכול מבשרה • ולשתות מדמה
 כשרה • רבי אליעזר אומר אין
 מחשבה פוסלת בפרה : ד כל
 העוסקין בפרה מתחלה ועד סוף

מטמאין

מִטְמְאֵין בְּגָדִים • וּפּוֹסְלִים אוֹתָהּ
 בְּמִלְאכָה • אִירַע בָּהּ פְּסוּל
 בְּשַׁחֲיֻטָּתָה אֵינָה מִטְמְאָה בְּגָדִים
 אִירַע בָּהּ בְּהַזְיִיתָה • כָּל שְׁעוֹסֵק
 בָּהּ לִפְנֵי פְּסוּלָה מִטְמֵא בְּגָדִים •
 לְאַחַר פְּסוּלָה • אֵינוּ מִטְמֵא
 בְּגָדִים • גִּמְצָא חוֹמְרָה קוֹרָה •
 לְעוֹלָם מוֹעִידִין בָּהּ • וּמְרַבִּין לָהּ
 עֲצִים • וּמַעֲשִׂיָה בַיּוֹם וּבַכְּהֵן •
 הַמְּלֹאכָה פּוֹסֶלֶת בָּהּ עַד שֶׁתַּעֲשֶׂה
 אֶפֶר • וְהַמְּלֹאכָה פּוֹסֶלֶת בְּמִים
 עַד שֶׁיִּטְּלוּ אֶת הָאֶפֶר :

אות צ מס' פרה פרק ט

צְלוּחִית שֶׁנֶּפֶל לְתוֹכָהּ מִים כָּל
 שֶׁהֵן • רַבִּי אֶלְיָעֶזֶר
 אָמַר יֵזֶה שְׁתֵּי הַזְּיוֹת • וַחֲכָמִים
 פּוֹסְלִין • יָרַד לְתוֹכָהּ טָר • רַבִּי

אליעזר

אֶלְיָעֶזֶר אָמַר יִנְיַחָנָה בְּחֻמְרָה
 וְהִטְל עוֹלָה • וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין •
 נִפְרַד לְתוֹכָהּ מִשְׁקִין וּמֵי פִירוֹת •
 יַעֲרָה וְצָרִיךְ לִנְגֹב • דִּיּוֹ קוֹמוֹס
 וְקִנְקֻנְתוֹס וְכָל דְּבָר שֶׁהוּא רוֹשֵׁם •
 יַעֲרָה וְאֵינוֹ צָרִיךְ לִנְגֹב : ב נֶפֶל
 לְתוֹכָהּ שְׁקָצִים וְרַמְשִׁים וְנִתְבַּקְּעוּ •
 אוֹ שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מֵרְאִיָּהֶם פְּסוּלִין •
 חֲפוּשִׁית בֵּן כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ פּוֹסֶלֶת •
 מִפְּנֵי שֶׁהִיא כְּשִׁפּוֹפֶרֶת • רַבִּי
 שִׁמְעוֹן וְרַבִּי אֶלְיָעֶזֶר בֵּן יַעֲקֹב
 אָמְרִים • הַדִּירָה וְהַכְּנָה
 שְׁבֵת־כּוּאָה כְּשֵׁרִים • מִפְּנֵי שֶׁאֵין
 בָּהֶם לְחָה : ג שְׁתָּה מֵהֵן בְּהֵמָה
 אִזוֹ חִיָּה פְּסוּלִין • כָּל הָעוֹפּוֹת
 פְּסוּלִין • חוּץ מִן הַיּוֹנָה מִפְּנֵי
 שֶׁהִיא מוֹצֵצֶת • כָּר הַשְּׂרָצִים
 אֵינָם פְּסוּלִין • חוּץ מִן הַחוּלְדָּה

מפני

מִפְּנֵי שֶׁהִיא מְדַקֶּת • רַבֵּן גַּמְלִיאֵל
 אָמַר אֵף הִנְחֵשׁ • מִפְּנֵי שֶׁהִיא
 מְקִיאָה • רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר אֵף
 הָעֵבֶר: ד' הַחוֹשֵׁב עַל מִי חֲטָאת
 לְשִׁתּוֹתָן • רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר
 פְּסוּל • רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר כְּשִׁיטָה •
 א"ר יוֹסִי בְּמָה דְבָרִים אָמוּרִים
 בְּמִים שְׂאִינָם מְקוּדָשִׁים • אֲבָל
 בְּמִים הַמְּקוּדָשִׁין רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 אָמַר כְּשִׁיטָה • רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר
 כְּשִׁיטָתָהּ וְאִם גִּרְגַר כֶּשֶׁר: ה' מִי
 חֲטָאת שֶׁנִּפְסְלוּ • לֹא יִגְבְּלוּ
 בְּטִיט • שֶׁרֹא יַעֲשֶׂה תִקְלָה
 לְאַחֵרִים רַבִּי יְהוּדָה אָמַר בְּטָלוּ •
 פָּרָה שֶׁשִּׁתְּתָהּ מִי חֲטָאת בְּשֶׁרָה
 טָמֵא מֵעַת לְעַת • ר' יְהוּדָה
 אָמַר בְּטָלוּ בְּמַעִיָּה: ו' מִי חֲטָאת
 וְאֶפְרַיִם חֲטָאת • לֹא יַעֲבִירֶם בְּנֶהָר

ובספינה

וּבִסְפִינָה • וְלֹא יִשְׁטֹם עַר פְּנֵי
 הַמַּיִם • וְלֹא יַעֲמוּד בְּצַד זֶה
 וְיִזְרְקֶם לְצַד זֶה אֲבָל עוֹבֵר הוּא
 בְּמִים עַד צְנֹאָרוֹ • עוֹבֵר הוּא
 הַטְּהוֹר לְחֲטָאת • וּבִידּוֹ כְּלִי
 רִיקִם הַטְּהוֹר לְחֲטָאת • וּבְמִים
 שְׂאִינָם מְקוּדָשִׁין: ז' אֶפְרַיִם כֶּשֶׁר
 שֶׁנִּתְעַרַב בְּאֶפְרַיִם מְקַלָּה הוֹלְכִים
 אַחֵר הַרוּב לְטָמֵא • וְאִין מְקוּדָשִׁין
 בּוֹ • רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר מְקוּדָשִׁין
 בְּכוּזָן: ח' מִי חֲטָאת שֶׁנִּפְסְלוּ •
 מְטָמֵאִין אֶת הַטְּהוֹר לְתַרוּמָה
 בִּידּוֹ וּבְגוּפוֹ • וְאֶת הַטְּהוֹר
 לְחֲטָאת לֹא בִּידּוֹ וְלֹא בְּגוּפוֹ •
 נְטָמֵאוּ מְטָמֵאִין אֶת הַטְּהוֹר
 לְתַרוּמָה • בִּידּוֹ וּבְגוּפוֹ • וְאֶת
 הַטְּהוֹר לְחֲטָאת בִּידּוֹ אֲבָל לֹא
 בְּגוּפוֹ • אֶפְרַיִם כֶּשֶׁר שֶׁנִּתְנוּ עַל גְּבִי

המים

המים שאינן ראויין לקדש *
 מטמאין את הטהור לתרומה *
 בידיו ובגופו את הטהור לתטאת
 לא בידיו ולא בגופו :

אות קוף מסכת מעילה פרק ד
 קדשי המזבח מצטרפין זה עם
 זה למעילה ולחייב עליהן
 משום פגול נותר וטמא * קדשי
 בדרק הבית מצטרפין זה עם זה *
 קדשי המזבח וקדשי בדרק הבית
 מצטרפין זה עם זה למעילה :
 בחמשה דברים בעולה מצטרפין
 זה עם זה * הבשר והחלב
 והסולת ותיין והשמן * וששה
 בתודה * הבשר והחלב והסולת
 ותיין והשמן והקחם התרומה
 ותרומת מעשר ותרומת מעשר

של דמאי החלה והבכורים *
 מצטרפין זה עם זה לאפר
 ולחייב עליהן את החומש : גכל
 הפגולין מצטרפין זה עם זה *
 כל הנותרין מצטרפין זה עם זה *
 כל הנבלות מצטרפות זו עם זו *
 כל השרצים מצטרפין זה עם זה *
 דם השרץ ובשרו מצטרפין
 בכעדשה * כלל א"ר יהושע כל
 שטומאתו ושעורו שוין מצטרפין
 זה עם זה * טומאתו ולא שעורו
 שעורו ולא טומאתו * לא טומאתו
 ולא שעורו * אינן מצטרפין זה
 עם זה : ד הפגול והנותר אין
 מצטרפין זה עם זה * מפני שהם
 שני שמות * השרץ והנבלה וכן
 הנבלה ובשר המת * אין מצטרפין
 זה עם זה לטמא אפילו בקר

שְׁבִישְׁנֵיהֶם • האוכל שֶׁנִּטְמָא בְּאֵב
הַטּוֹמְאָה וְשֶׁנִּטְמָא בְּוֶרֶד
הַטּוֹמְאָה • מִצְטַרְפִּין זֶה עִם זֶה •
לְטַמֵּא בְּקֹל שְׁבִישְׁנֵיהֶם : הַכֹּל
הָאוֹכֵלִין מִצְטַרְפִּין לְפִסּוּל אֶת
הַגְּוִיָּה • בְּכַחְצֵי פָרֶס • בְּמִזּוֹן שְׁתֵּי
סְעוּדוֹת לְעֶרֶב • בְּכַבִּיצָה לְטַמֵּא
טוֹמְאָת אוֹכְלִין • בְּכַגְרוֹנְגֶרֶת
לְהוֹצֵאת שֶׁבֶת • בְּכַכּוֹתְבַת
בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים • כָּל הַמְּשַׁקֵּין
מִצְטַרְפִּין לְפִסּוּל אֶת הַגְּוִיָּה
בְּרַבִּיעִית • וְכַמְּלֵא לְגַמּוּ בְּיוֹם
הַכַּפּוּרִים : וְהַעֲרֵלָה וְכֵלָאֵי
הַכֶּרֶם מִצְטַרְפִּין זֶה עִם זֶה • ר'
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֵינֶן מִצְטַרְפִּין •
הַבֶּגֶד וְהַשֶּׁק הַשֶּׁק וְהָעוֹר • הָעוֹר
וְהַמִּפָּץ • מִצְטַרְפִּין זֶה עִם זֶה •
רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מִפְּנֵי שֶׁהֵן

ראוים לְטַמֵּא מוֹשֵׁב :

אות ר' מס' חולין פרק יא

רֵאשִׁית הַגְּזוּנוֹהֵג בְּאֶרֶץ וּבְחוּצָה
לְאֶרֶץ בְּפָנֵי הַבַּיִת וְשֵׁלֵא
בְּפָנֵי הַבַּיִת • בְּחוּלִין אֲבָל לֹא
בְּמִקְדָּשִׁין • חוֹמֵר בְּזֵרוּעַ וּבִלְחִים
וּבִקִּיבָה מֵרֵאשִׁית הַגְּזוּ • שֶׁהַזֵּרוּעַ
וְהַלְחִים וְהַקִּיבָה • נוֹהֲגִים בְּבִקְרָה
וּבְצֹאן • בְּמִרְבֵּה וּבְמוֹעֵט •
וְרֵאשִׁית הַגְּזוּ אֵינוֹ נוֹהֵג אֶתְּלָה
בְּרַחֲלוֹת • וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֶתְּלָה
בְּמִרְבֵּה : בְּ וְכַמָּה הוּא מִרְבֵּה •
בִּשְׁ"א שְׁתֵּי רַחֲלוֹת • שְׁנַיִם מֵר
יְחִיהֵ אִישׁ עֲגָלַת בְּקָר וּשְׁתֵּי צֹאן •
וּבֵה"א חֲמִשׁ • שְׁנַיִם מֵר חֲמִשׁ צֹאן
עֲשׂוּיֹת • ר' דוֹסָא בֶן הַרְבֵּינָס
אוֹמֵר חֲמִשׁ רַחֲלוֹת גְּזוּזוֹת מְנָה

(מנה) ופרס * הוא סל מנה חיבות
בראשית הגז * וחכ"א חמיש
רחלות גזזות כל שהן * ובמה
הוא נותן לו משקל חמש סלעים
ביהודה * שהן עשר סלעים
בגליל * מרובן ולא צואי * כרי
לעשות ממנו בגד קטן * שנאמר
תתן לו שיהא בו כרי מתנה *
לא הספיק לתנו לו עד שצבעו
פטור * לבנו ולא צבעו חייב *
הלוקח גז צאנו ישר נכרי פטור
מראשית הגז * הלוקח גז צאנו
של חבירו * אם שיר המוכר *
(המוכר) חייב לא שיר הלוקח
חייב * היו לו שני מינים שחופות
לא שחורות ולא לבנות ודבנות מכר לו
שחופות * אבד לא לבנות *
זכרים אבד לא נקבות * זה נותן

לעצמו

לעצמו וזה נותן לעצמו :

אות ש

שלש ארצות לשביעית * כל
שהחזיקו עולי בבל מארץ
ישראל ועד כזיב לא נאכל ולא
נעבד * וכד שהחזיקו עולי מצרים
מכזיב ועד הנהר ועד אמנה נאכל
אבל לא נעבד * מן הנהר ומאמנה
ולפנים נאכל ונעבד : ב עושין
בתרוש בסוריא אבד רא
במחבר * דשים וזורים ודורכים
ומעמרין * אבד לא קוצרין ולא
בוצרין ולא מוסקין * כלל אר"ע
כל שקיוציא בו מותר בארץ
ישראל עושין אותו בסוריא :
ג בצלים שירדו עליהם גשמים
וצמחו * אם היו העלין שלהן

שחורין

שְׁחֹרִין אֶסּוּרִין * הוֹרִיקוּ הָרִי אֱלוֹ
 מִתְרִין * רַבִּי חֲנִינָה בֶן אֲנִטְגָנוֹס
 אָמַר אִם (אֵינֶם) יְכוּלִין לְהַתְלִישׁ
 בְּעֵלִין שְׁלֵהֶן אֶסּוּרִין * וּכְנָגַד בֶּן
 מוֹצֵאֵי שְׁבִיעִית מִתְרִין : ד
 מֵאִמְרַתִּי מִתָּר אָדָם לִקַּח יָרֵק
 בְּמוֹצֵאֵי שְׁבִיעִית מִשְׁיַעֲשֶׂה בְיוֹצֵא
 בּוֹ * עָשָׂה הַבְּכִיר הַתָּר הָאֶפֶיל *
 רַבִּי הַתִּיר לִקַּח יָרֵק בְּמוֹצֵאֵי
 שְׁבִיעִית מִיָּד : ה אֵין מוֹצֵאִין שְׁמֵן
 שֶׁרָפָה וּפִירוֹת שְׁבִיעִית מִהוֹאֲרֵץ
 לְחוּצָה לְאֶרֶץ * אַר"ש שְׁמַעְתִּי
 בְּפִירוֹשׁ שְׁמוֹצֵאִין לְסוּרְיָא וְאֵין
 מוֹצֵאִין לְחוּצָה לְאֶרֶץ : ו אֵין
 מְבִיאִין תְּרוּמָה מִחוּצָה לְאֶרֶץ
 לְאֶרֶץ * אַר"ש שְׁמַעְתִּי בְּפִירוֹשׁ
 שְׁמְבִיאִין מְסוּרְיָא וְאֵין מְבִיאִין
 מִחוּצָה לְאֶרֶץ :

אֹת ת' מִסַּכַּת בְּרֻכּוֹת פֶּרֶק ד'
 תְּפִלַּת הַשַּׁחַר * עַד חֲצוֹת * רַבִּי
 יְהוּדָה אָמַר עַד אַרְבַּע
 שָׁעוֹת * תְּפִלַּת הַמְּנַחָה עַד הָעֶרֶב
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר עַד פְּרֻגַּת הַמְּנַחָה *
 תְּפִלַּת הָעֶרֶב אֵין לָהּ קָבַע וְשֶׁל
 מוֹסְפִין כָּל הַיּוֹם (רַבִּי יְהוּדָה אָמַר
 עַד שֶׁבַע שָׁעוֹת) : ב ר' נְחוֹנְיָא
 בֶּן הַקָּנָה הָיָה מִתְפַּלֵּל בְּכַנְיָסְתּוֹ
 לְבֵית הַמְּדַרְשׁ וּבִיצִיאָתּוֹ * תְּפִלָּה
 קְצָרָה * אָמְרוּ לוֹ מָה מְקוֹם
 לְתְּפִלָּה זֶה אָמַר לָהֶם בְּכַנְיָסְתִּי אֲנִי
 מִתְפַּלֵּל שְׁלֵא תֵאָרַע תְּקַלָּה עַל
 יָדִי * וּבִיצִיאָתִי אֲנִי נוֹתֵן הוֹדְיָה
 עַל חֶלְקִי : ג רַבִּין גַּמְלִיאֵל אָמַר
 בְּכָל יוֹם מִתְפַּלֵּל אָדָם שְׁמוֹנֶה
 עֶשְׂרֵה * רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר מֵעֵין
 שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה * רַבִּי עֲקִיבָא אָמַר

אם ישגורה תפלתו בפיו יתפלל
 שמונה עשרה ואם לאו מעין
 שמונה עשרה : ד רבי אליעזר
 אומר העושה תפלתו קבע אין
 תפלתו תחנונים * ר' יהושע אומר
 המהלך במקום סכנה מתפלל
 תפלה קצרה ואומר הושע השם
 את עמך את שארית ישראל *
 בכל פרשת העבור יהיו צרכיהם
 לפניך * ברוך אתה יהוה שומע
 תפלה : ה היה רוכב על החמור
 ירד * ואם אינו יכול לירד יחזיר
 את פניו ואם אינו יכול להחזיר
 את פניו יבויץ את לבו כנגד בית
 קדש הקדשים : ו היה יושב
 בספינה או בקרון או באסדא יבויץ
 את לבו כנגד בית קדש הקדשים :
 ז רבי אלעזר בן עזריה אומר אין

תפלת המוספין אלא בחבר עיר
 ושלא בחבר עיר * רבי יהודה
 אומר משמו כל מקום שיש חבר
 עיר היחיד פטור מתפלת
 המוספין :

עוד ראינו להציג פה משניות כפולות למי
 שיש בשמו אותיות כפולות להשמות
 הנוהגים פה :

אות בית מס' שבת פרק ה
 במה בהמה יוצאה ובמה אינה
 יוצאה * יוצאה הגמר
 באפסר * חבל שקושרים כפי בהמה ונאקה
 כאנף בחטם ולבדקים סמור הכא מלוד
 פרמביא * רסן של כרוז וסוס בשיר
 כמין אלערה סביב לווארו וכל בערי
 השיר יוצאים בשיר * ונמשכים
 בשיר ומזין עליהן וטובלין
 במקומן : ב חמור יוצא במרדעת

כמין אובך קטן בזמן שהיא קשורה
 לו * זכרים יוצאין לבובין * בעור
 שקושרים על הזכרות רחלות יוצאות
 שהזוזות שאחזין האליה למעלה כבולות
 כמו בכבלי ברזל שקושרים האליה למטה
 וכבונות שקושרים בנג בשעת לידתן לשמור
 למרן העינים יוצאות צרורות רבי
 יוסי אוסר בכבין * חוץ מן הרחלין
 הכבונות * רבי יהודה אומר עינים
 יוצאות צרורות קושרין להן כוס בדדיון
 שלא טפטף החלב לארץ ליבש אבל לא
 לחלב * גובמה אינה יוצאה לא
 יצא גמל במטוטלת חתוכה של כנג
 לא עקוד שקושרין ידיהם עם רגליהם ולא
 רגול קושרין ידו על זרועו וכן שאר כד
 בהמות * לא יקשור גמלים זה
 בזה וימשוך * אבל מכנים חבליים
 לתוך ידו וימשוך ובלבד שלא

יכרוך

יכרוך : ד אין חמור יוצא במרדעת
 בזמן שאינה קשורה לו ולא בזוג
 אף על פי שהוא פקוק ולא
 ברצועה שברגלו ואין התרנגולים
 יוצאין בחוטין ולא ברצועות
 שברגליהם ואין הזכרים יוצאין
 בעגלה שתחת האליה שלהן ואין
 הרחלים יוצאות חנוורת משומים
 בחוטם הבתמה עץ ששמו חנון ואין העגל
 יוצא בגימון דבר של גמי ולא פרה
 בעור הקפר ולא ברצועה שבין
 קרניה פרתו של רבי אלעזר בן
 עזריה היתה יוצאה ברצועה
 שבין קרניה שלא ברצון חכמים :

אות ד' זבחים פרק יא

דם חטאת שנתז על הבגד * הרי
 זה טעון כבוס * אף על פי

שאינ

שֵׁיזִין הַכֶּתוּב מְדַבֵּר אֶלֶּה
 בְּנֵאֲכָלוֹת שֶׁנֶּאֱמַר בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ
 תֹּאכַל * אֶחָד הֵנָּאֲכֶלֶת * וְאֶחָד
 הַפְּנִימִית טְעוֹנוֹת כְּבוֹס * שֶׁנֶּאֱמַר
 תּוֹרַת חֲטָאת תּוֹרַה אַחַת לְכָל
 הַחֲטָאוֹת : ב חֲטָאת פְּסוּלָה אֵין
 דְּמָה טְעוֹן כְּבוֹס * בֵּין שֶׁהִיָּה לָהּ
 שְׁעַת הַכּוֹשֵׁר * בֵּין שֶׁלֹּא הִיָּה לָהּ
 שְׁעַת הַכּוֹשֵׁר * אֵיזוֹ הִיא שֶׁהִיָּה
 לָהּ שְׁעַת הַכּוֹשֵׁר שְׁלֵנָה *
 וְשֶׁנֶּטְמֵאת * וְשִׁיִּצְאָתָה וְאֵיזוֹ הִיא
 שֶׁלֹּא הִיָּה לָהּ שְׁעַת הַכּוֹשֵׁר *
 שֶׁנֶּשְׁחַטָּה חוּץ לְזִמְנָה * וְחוּץ
 לְמָקוֹמָה * וְיִשְׁקָבְלוּ פְּסוּלִין וְזִרְקוּ
 אֶת דְּמָה : ג גִּתָּן מִן הַצֵּזָאֵר עַל
 הַבְּגָד אֵינוֹ טְעוֹן כְּבוֹס * מִן הַקֶּרֶן
 וּמִן הַיִּסוֹד אֵינוֹ טְעוֹן כְּבוֹס * גִּישְׁפָּךְ
 עַל הַרְצָפָה וְאַסְפוֹ * אֵינוֹ טְעוֹן

כְּבוֹס * (אֵינוֹ טְעוֹן כְּבוֹס) אֶלֶּה
 הַדָּם שֶׁנֶּתְקַבַּל בְּכֵלִי * וְרֵאוּ
 לְהִזְיָה * גִּתָּן עַד הָעוֹד עַד שֶׁלֹּא
 הוֹפֵשֵׁט * אֵינוֹ טְעוֹן כְּבוֹס *
 מִשֶּׁהִפֵּשֵׁט טְעוֹן כְּבוֹס דְּרִיהוּדָה *
 רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֶף מִשֶּׁהוֹפֵשֵׁט *
 אֵינוֹ טְעוֹן כְּבוֹס אֶלֶּה מְקוֹם הַדָּם *
 וְדַבֵּר שֶׁהוּא רֵאוּ לְקַבֵּל טוֹמְאָה
 וְרֵאוּ לְכְבוֹס : ד אֶחָד הַבְּגָד *
 וְאֶחָד הַשֶּׁק * וְאֶחָד הָעוֹד * טְעוֹנִין
 כְּבוֹס בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ * וְשֶׁבִירַת
 כְּלֵי חָרֶס בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ * וּמְרִיקָה
 וְיִשְׁטִיפָה בְּכֵלִי גְּחוּשָׁת בְּמָקוֹם
 קְדוֹשׁ * זֶה הוֹמֵר בַּחֲטָאת מְקַדְּשֵׁי
 קְדָשִׁים : ה בְּגָד שִׁיִּצְאָה חוּץ
 לְקַלְעִים * נִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם
 קְדוֹשׁ נִטְמָא חוּץ לְקַלְעִים * קוֹרְעוֹ
 וְנִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ *

כלי חרס שיצא חוץ לקלעים *
 נכנס ושברו במקום קדוש * נטמא
 חוץ לקלעים * נוקבו ונכנס ושברו
 במקום קדוש * וכלי נחשת שיצא
 חוץ לקלעים נכנס ומורקו ושטפו
 במקום קדוש * נטמא חוץ לקלעים
 פוחרתו ונכנס ומורקו ושטפו
 במקום קדוש * ו אחד שבשר בו *
 ואחד שעירה לתוכו רותח * אחד
 קדשי קדשים * ואחד קדשים
 קלים * טעונין מריקה ושטיפה *
 ר' שמעון אומר קדשים קלים אינן
 טעונין מריקה ושטיפה * ר' טרפון
 אומר אם בשל בו מתחלת הרגל
 יבשל בו את כל הרגל * וחכ"א
 עד זמן אכילה מריקה ושטיפה *
 מריקה כמריקת הכוס * ושטיפה
 כשטיפת הכוס * מריקה בחמין *

ושטיפה

ושטיפה בצונן * והשפור
 והאספלה מגעילן בחמין * ה בשל
 בו קדשים וחולין * או קדשי
 קדשים וקדשים קלים * אם יש
 בהן בנותן טעם הרי הקלים
 נאכלים כחמורים * ואינן טעונין
 מריקה ושטיפה * ואינן פוסקין
 במגע * רקיב שנגע ברקיב *
 וחתיקה בחתיקה * לא כל הרקיב
 ולא כל החתיקות אסורין * אינו
 אסור אלא מקום שבדע *

אות ה מסכת ערכין פרק א

הכל מעריבין ונערכין * נודרים
 ונדרים כהנים ולוים
 וישראלים נשים ועבדים * טומטום
 ואנדרונינוס נודרים ונדרים *
 ומעריבין אבל לא נערכין * שאינו

נערך

נְעֵרְךָ אָדָּא זָכַר וּדְאִי * וּנְקֵבָה
וּדְאִית * חֲרַשׁ שׁוֹטָה וְקָטָן נִדְרִין
וְנֵעֲרֵבִין * אֲבָל לֹא נוֹדְרִין וְרֹא
מְעֵרִיבִין * מִפְּנֵי שְׂאִין בְּהֵם דַּעַת *
פְּחוֹת מִבֶּן חֲרַשׁ נִדְרַ אֲבָל לֹא
נְעֵרְךָ : ב הַנְּכָרִי ר' מֵאִיר אֹמֵר
נְעֵרְךָ אֲבָל לֹא מְעֵרִיךְ * ר' יְהוּדָה
אֹמֵר מְעֵרִיךְ אֲבָל לֹא נְעֵרְךָ * זָה
זוֹה מוֹדִים שְׁנוֹדְרִין וְנִדְרִין * ג
הַגּוֹסֵס וְהַיּוֹצֵא לִיהָרֵג * לֹא נִדְרַ
וְלֹא נְעֵרְךָ * רִבִּי חֲנִנְיָא בֶּן עֲקִיבָא
אֹמֵר נְעֵרְךָ * מִפְּנֵי שְׂדֵמְיֵי קְצוּבִים *
אֲבָל אִינוּ נִדְרַ מִפְּנֵי שְׂאִין דְּמִי
קְצוּבִים * ר' יוֹסִי אֹמֵר נוֹדֵר
וּמְעֵרִיךְ וּמְקַדִּישׁ * וְאִם הוֹיֵק חֵיִב
בְּתַשְׁלוּמִין : ד הָאִשָּׁה שְׂהִיָּא
יוֹצֵאָה לִיהָרֵג * אִין מִמְתִּינִין לָהּ
עַד שְׁתַּלְדַּר * יִשְׁבָּה עַד הַמִּשְׁבֵּר

מִמְתִּינִין לָהּ עַד שְׁתַּלְדַּר * הָאִשָּׁה
שְׁנֵהֲרָגָה נְהִינִין בְּשַׁעֲרָה * בְּהֵמָה
שְׁנֵהֲרָגָה אֲסוּרָה בְּהִנְיָה :

אות זיין מס' עוקצים

זתים שְׂכַבְשֵׁן בְּטַרְפֵּיהֶן * טְהוּרִין
לְפִי שְׂרָא כְּבִשֵׁן אֲרָא
לְמֵרָאָה * כְּשׁוֹת שֵׁל קִשׁוֹת וְהִנֵּן
שְׁלָה טְהוּרָה * רִבִּי יְהוּדָה אֹמֵר
כָּל זְמַן שְׂהִיָּא לְפָנֵי הַתְּגַר טְמֵאָה :
ב כָּל הַגְּלַעֲיָנִים מִטְּמֵאוֹת *
וּמִטְּמֵאוֹת וְלֹא מִצְטַרְפוֹת *
גְּלַעֲיָנָה שֵׁל רוֹטְבַ אֵף עַל פִּי
שְׂיוֹצָאָה מִצְטַרְפָּת וְשֵׁל יְבִשָּׁה
אִינָה מִצְטַרְפָּת * לְפִיכֵךְ חוֹתֵר
שֵׁל יְבִשָּׁה מִצְטַרֵף * וְשֵׁל רוֹטְבַ
אִינוּ מִצְטַרֵף * גְּלַעֲיָנָה שְׂמִקְצָתָהּ
יוֹצָאָה שְׂכַנְנָר הָאוֹכֵל מִצְטַרֵף *

עצם שיש עליו בשר • שכנגד
האוכל מצטרף • היה עליו מצד
אחד • ר' ישמעאל אומר רואין
אותו באילו הוא מקיפו בטבעת •
וחכ"א שכנגד האוכל מצטרף
כגון הסיאָה והאזוב והקורנית •
ג הרמון והאבטיח שנמוק
שנתמסמס מקצתו אינו מצטרף שלם
מבאן ומבאן ונמוק מן האמצע
אינו מצטרף • הפטמא כמין דר של
רמון מצטרפת • והגין שלו אינו
מצטרף • רבי אריעזר אומר אף
המסרק טהור • ד כל הקריפין
מטמאות ומטמאות ומצטרפות •
רבי יהודה אומר שלשה קליפין
בבצל • הפנימית בין שלימה בין
קדורה מצטרפת • האמצעית
שלימה מצטרפת וקדורה נקובה

אינה

אינה מצטרפת והחיצונה בין כף
ובין כף טהורה: ה המחתך לבשר
אף על פי שלא מירק אינו חבור •
לכבוש ולשלוק ולהניח ער
השלחן חבור • התחיל לפרק
אוכל שהתחיל בו אינו חבור •
האגוזים שאמנן שנלנו וסכרו זס כוס
והבצלים שחמרן • הרי אלו חבור •
התחיל לפרק באגוזים • ולפקד
בבצלים אינו חבור האגוזים
והשקדים חבור עד שירסם: ו
ביצה מגלגלת ללויה קלת עד שיגוס
סימטוך ושלוקה • עד שירסם שיסכר
קליפתו עצם שיש בו מוח חבור עד
שירסם • הרמון שפרדו חבור •
עד שיקיש סיכה בקנה עריו בקנה •
כיוצא בו שרל הכובסין • והבגד
שהוא תפור בכלאים חבור • עד

שיתחיל

שיתחיר להתיר : ז עלי ירקורת
 ירוקים מצטרפין • ולבנים אינם
 מצטרפין • רבי אלעזר בר צדוק
 אומר הדבנים מצטרפין בכרוב •
 מפני שהן אוכל • ובחורין מפני
 שהן משמרין את האוכל : ח עלי
 בצלים ובגני בצלים • אם יש בהן
 ריר משתערין בכמות שהן • אם
 יש בהן חלל • ממעך חללן • פת
 סופגנים עשוים רכות כמו ספוג משתערת
 בכמות שהיא • אם יש בה חלל
 ממעך את חללה • בשר העגל
 שנתפח • ובשר זקנה שנתמעט •
 משתערין בכמות שהן : ט קשות
 שנטעה בעציץ • והגדילה ויצאת
 חוץ לעציץ טהורה • א"ר שמעון
 מה טיבה לטהר • אלא הטמא
 בטומאתו • והטהור יאכל :

י כרי גללים וכרי אדמה •
 שהשרשים יכולין לצאת בהן •
 אינם מכשירין את הזרעים • עציץ
 נקוב • אינו מכשיר את הזרעים •
 ושאינו נקוב • מכשיר את
 הזרעים • כמה הוא שיעורו של
 נקב • כרי שיצא בו שורש קטן
 מלאהו עפר עד שפתו • הרי הוא
 בטבא שאין לה לזבי :

אות י ערכין פרק ג

יש בערכין להקל ולהחמיר •
 בשדה אחוזה להקל
 ולהחמיר • בשור המועד שהמית
 את העבד להקל ולהחמיר •
 באונס ובמפתה ובמוציא שם רע
 להקל ולהחמיר • יש בערכין להקל
 ולהחמיר • כיצד • אחד שהעריך

אֶת הַנֶּאֱמָה שֶׁבִּישְׂרָאֵל * וְאֵת
 הַכְּעוּר שֶׁבִּישְׂרָאֵל * נוֹתֵן חֲמִשִּׁים
 סָלַע * וְאִם אָמַר הָרִי דְמִי עָלַי *
 נוֹתֵן אֶת שׁוּיָו * בְּשֵׁרָה אַחוּזָה
 לְהַקֵּל וּלְהַחְמִיר כִּי־צַד * אַחַד
 הַמְּקַדֵּשׁ בְּחֹלֶת הַמַּחֲוֹז סְכִיכוֹת סְעִיר
 וְאַחַד הַמְּקַדֵּשׁ בְּפִרְדֹּסוֹת סְכִיכוֹת
 מִקּוֹם מְשֻׁכָּח נוֹתֵן בְּזֵרַע חוֹמֵר
 שְׁעוּרִים חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף *
 וּבִשְׂרָה מְקַנָּה נוֹתֵן אֶת שׁוּיָו *
 רַבִּי אֶלְיָעֵזֶר אוֹמֵר אַחַד שְׂרָה
 אַחוּזָה וְאַחַד שְׂרָה מְקַנָּה * מֵה בֵּין
 שְׂרָה אַחוּזָה לְשְׂרָה מְקַנָּה * אֵלֶּא
 שֶׁבִּישְׂרָה אַחוּזָה נוֹתֵן חוֹמֵשׁ
 וּבִשְׂרָה מְקַנָּה אֵינוֹ נוֹתֵן חוֹמֵשׁ *
 גַּ בְּשׁוּר הַמוֹעֵד שֶׁהֵמִית אֶת
 הָעֶבֶד לְהַקֵּל וּלְהַחְמִיר * כִּי־צַד *
 אַחַד שֶׁהֵמִית אֶת הַנֶּאֱמָה

שבעברים

שֶׁבֶּעֶבְרִים וְאֵת הַכְּעוּר שֶׁבֶּעֶבְרִים *
 נוֹתֵן שְׁרִשִּׁים סָלַע * הֵמִית בֵּין
 חוֹרֵין נוֹתֵן שׁוּיָו * חָבֵל בְּזָה וּבְזָה
 מִשְׁלֵם נֶזֶק שָׂרָם : ד בְּאוֹנָם
 וּבִמְפֹתָה לְהַקֵּל וּלְהַחְמִיר כִּי־צַד *
 אַחַד שְׂאֲנָם וּפְתָה אֶת הַגְּדוּלָּה
 שֶׁבְּכַהוֹנָה * וְאֵת הַקְּטָנָה
 שֶׁבִּישְׂרָאֵל נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סָרַע
 וְהַבּוֹשֶׁת וְהַפָּגָם * הַכֹּל לְפִי
 הַמְּבִישׁ וְהַמְּתַבֵּישׁ : ה בְּמוֹצֵי־
 שֵׁם רָע לְהַקֵּל וּלְהַחְמִיר כִּי־צַד *
 אַחַד שֶׁהוֹצִיא שֵׁם רָע עַל הַגְּדוּלָּה
 שֶׁבְּכַהוֹנָה * וְעַד הַקְּטָנָה שֶׁבִּישְׂרָאֵל
 נוֹתֵן מֵאָה סָלַע * נִמְצָא הֵאוֹמֵר
 בְּפִי חֲמוּר מִן הָעוֹשֶׂה מְעִשָּׂה *
 שֶׁכֵּן מְצִינּוֹ שֶׁלֹּא נִחְתָּם גִּזְרֵי דִין
 עַל אֲבוֹתֵינוּ בְּמִדְבַר אֶלֶּא עַל
 לְשׁוֹן הָרַע * שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּנְסוּ אוֹתִי

זה

זו עֵשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי:

אות מ שבת פרק י"ח

מִפְּנֵי אֶפְרוֹ אַרְבַּע וְחֹמֶשׁ
 קוֹפּוֹת שֶׁל תֶּבֶן וְשֶׁר
 תְּבוּאָה מִפְּנֵי הָאוֹרְחִים וּמִפְּנֵי
 בְּטוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ • אֲבָל לֹא
 אֶת הָאוֹצָר • מִפְּנֵי תְרוּמָה
 מְהוּרָה וּדְמָאֵי וּמַעֲשֵׂר רֵאשִׁוֹן
 שֶׁנִּטְלָה תְרוּמָתוֹ וּמַעֲשֵׂר שְׁנִי
 וְהִקְדֵּשׁ שֶׁנִּפְדּוּ • וְהַתּוֹרְמוֹס
 הַיָּבֵשׁ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵאֵכֶל
 לְעֵנִיִּים • אֲבָל לֹא אֶת הַטֶּבֶר
 וְלֹא אֶת מַעֲשֵׂר רֵאשִׁוֹן שֶׁלֹּא נִטְלָה
 תְרוּמָתוֹ • וְלֹא אֶת מַעֲשֵׂר שְׁנִי
 וְהִקְדֵּשׁ שֶׁלֹּא נִפְדּוּ וְלֹא אֶת
 הַלּוֹף • וְלֹא אֶת הַחֲרָדֵל • רִבֵּן
 שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מֵתִיר בְּדוֹף •

מפני

מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵאֵכֶל עוֹרְבִין: ב
 חֲבִילֵי אֲנָדוֹת קֶשׁ • וְחֲבִילֵי עֲצִים •
 וְחֲבִילֵי זָרְדִים עַנְפֵי הַזֵּיזִן לְחִיס אִם
 הִתְקִינָן לְמֵאֵכֶל בְּהֵמָה • מִטְּלָטְלִין
 אוֹתָן • וְאִם לֹא אֵין מִטְּלָטְלִין
 אוֹתָן • כּוֹפִין אֶת הַסֵּל לְפָנֵי
 הָאֶפְרוֹחִים • כְּדֵי שִׁיעֵלוּ וַיִּרְדּוּ •
 תְּרִנְגוּלַת שְׁבַרְחָה דּוֹחִין אוֹתָהּ עַד
 שֶׁתִּכְנַס • מִדְּרִין עֲגָרִין וְסִיחִין
 בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים • אִשָּׁה מְדַדָּה
 אֶת בָּנָה • אִרְיָהוּדָה אֵימָתִי בְּזִמָּן
 שֶׁהוּא נוֹטֵל אֶחָד וּמְנִיחַ אֶחָד •
 אֲבָל אִם הָיָה גוֹרֵר אֲסוּר: ג אֵין
 מִיִּדְרִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב •
 אֲבָל מִסְּעֵדִין וּמִיִּדְרִין אֶת הָאִשָּׁה
 בְּשַׁבָּת • וְקוֹרִין לָהּ חֲכָמָה מִמָּקוֹם
 לְמָקוֹם • וּמְחַלְלִין עָלֶיהָ אֶת
 הַשַּׁבָּת וְקוֹשְׁרִין אֶת הַטֶּבֶר • רַבִּי

יוסי

יוסי אומר אף חותכין וכל צרכי
מירה עושין בשבת :

אות שין כפול ברכות פ"ז

שלישה שאכלו באחד תיבין
לזמן * אכל דמאי ומעשר
ראשון שנטלה תרומתו * מעשר
שני והקדש שנפדו והשמש שאכל
כזית והכותי מזמנין עליהם אבל
אכל טבל ומעשר ראשון שלא
נטלה תרומתו ומעשר שני והקדש
שלא נפדו והשמש שאכל פחות
מכזית והנכרי אין מזמנין עליהם :
בנישים ועבדים וקטנים אין מזמנין
עליהם * עד כמה מזמנין עד כזית
ר' יהודה אומר עד כביצה : ג
ביצר מזמנין * בשרשה אומר
נברך * בשלשה והוא אומר ברכו *

בעשרה

בעשרה אומר נברך לאלהינו *
בעשרה והוא אומר ברכו * אחד
עשרה ואחד עשרה רבוא *
במאה אומר נברך ליי אלהינו *
במאה והוא אומר ברכו * בארף
אומר נברך ליי אלהינו אלהי
ישראל * בארף והוא אומר ברכו *
ברבוא אומר נברך ליי אלהינו
אלהי ישראל אלהי הצבאות
יושב הכרובים * ברבוא והוא
אומר ברכו * בענין שהוא מברך
כך ענין אחריו ברוך יי אלהינו
אלהי ישראל אלהי הצבאות
יושב הכרובים על המזון
שאכלנו * רבי יוסי הגלילי אומר
לפי רוב הקהל הן מברכין *
שנאמר במקלות ברכו אלהים
יהוה ממקור ישראל * א"ר עקיבא

מה

מה מצינו בבית הכנסת אחד
 מרובין ואחד מועטין אומר ברכו
 את יי רבי ישמעאל אומר ברכו
 את יי המבורך: ד שלשה שאכלו
 באחת אינן רשאים לחלק • וכן
 ארבעה וכן חמשה • ששה נחלקין
 עד עשרה • ועשרה אינן נחלקין
 עד שיהיו עשרים: ה שתי
 חבורות שהיו אוכלות בבית אחד
 בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו
 הרי אלו מצטרפין לזמון • ואם
 לאו אלו מזמנין לעצמן ואלו
 מזמנין לעצמן • ואין מברכין על
 היין עד שיתן לתוכו מים • דברי
 רבי אליעזר • וחכמים אומרים
 מברכין:

זוהר

ויקראו ימי ישראל למות • אמר
 ר' יהודה נוי לעלמא
 דההו בני נשא לא חמאן ולא
 שמעין ולא ידעין • דהא כל יומא
 ויומא קרא דכרוזא אשתמע
 במאתן וחמשין עלמין • תנא
 עלמא חדא אשתמודע לעילא •
 וכד פרוזא נפיק דהוא עלמא
 מודעזע • ומתחלחלא • נפקי
 תרין צפרין דאסתקו מההוא
 עלמא דמדוריהון תחות אילנא
 דחיוו דחי ומותא ביה • נפקא
 חד צפורא לסטר דרומא • וחד
 צפורא לסטר צפונא וחד צפורא
 כד נהיר ימא • וחד כד אתחשך
 ימא • כל חד וחד קרי ומכרוזא
 מה דשמעין מההוא כרוזא •

לְבַתָּר בְּעוֹ לְאֶסְתֵּר לְקַא לְאֶתְרִיהוּ *
 וּמִשְׁתַּמְטִי רַגְלֵיהוּ בְּנוֹקְבָא
 דְּתַהוּמָא רַבָּא וּמִתְלַכְדָן בְּגוּיָה
 עַד דְּאֶתְפְּלִיג לִילֵיא * כִּד אֶתְפְּלִיג
 לִילֵיא כְּרוּזָא קָרִי וּבְצַפְרִים
 הָאֶחָזוּת בְּפַח כְּהֵם יוֹקְשִׁים בְּנֵי
 הָאָדָם :

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּשַׁעְתָּא
 דְּמִתְלַכְדָן רַגְלוֹ דְּבְנֵי
 נְשָׂא וַיּוֹמוּ אֶתְקַרְיָבוּ הַהוּא יוֹמָא
 אֶתְקַרִי יוֹם לֵי לְאֶתְבָּא רוּחִיה
 לִיה * תְּנָא כְּהוּא שַׁעְתָּא פְּקֵדָא
 הַהוּא כְּתָרָא קְדִישָׁא עַל רוּחִיה *
 וּמָאן אִיהוּ דְּכְתִיב יְמֵי שְׁנוֹתַיִנוּ
 כְּהֵם שְׂבָעִים שָׁנָה וְהִיא כְּתָרָא
 שְׂבִיעָא דְּכוּלָּא * וְאִם מִסְטָרָא
 דְּגִבּוּרָה קָבָלִי כְּתִיב וְאִם
 בְּגִבּוּרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה דְּכְתָרָא

דְּגִבּוּרָה תְּמִינָאָה הוּי מְכַלֵּן
 וּלְהִלָּאָה לִית אֶתְר לְאֶתְמִשְׁךְ
 כְּמָה דְּאֵת אָמַר וְדַהֲבָם עֵמֶל וְאִין
 בְּאֶתְר דְּלֵא הוּי יְסוּדָא * בְּגִינָא
 לֵא אֶתְקִיִּים :

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זְכַרְיָן אֵינּוּן
 צְדִיקָיָא כִּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּעָא לְאֶתְבָּא רוּחִיה לִיה
 וּלְשַׁאֲבָא הַהוּא רוּחִיה בְּגוּיָה
 דְּתַנְיָא בְּשַׁעְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּעָא לְאֶתְבָּא רוּחִיה לִיה
 אִי זְכַרָּה הוּא הַהוּא רוּחָא מַה
 כְּתִיב וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים
 יֵשֶׁר נִתְּנָה * וְאִי לֵא אֶשְׁתַּכַּח
 זְכַרָּה וְוִי לְהַהוּא רוּחִיה דְּבָעִי
 לְאֶסְתֵּר הַהוּא בְּנוּרָא דְּדִלִיק
 וּלְאֶתְתַּקְנָא בְּגִין לְאֶשְׁתַּאֲבָּא
 בְּגוּפָא דְּמִלְכָּא * וְאִי לֵא אֶתְתַּקְנַת

ווי דההוא רוחא דמתגלגלי
 כאבנא בקוספיתא * דכתיב ואת
 נפש אויבך יקלענה כרותך כף
 הקלע * תניא אי ההוא רוחא
 זכי כמא טבין גניזין ליה בההוא
 עלמא דכתיב עין לא ראתה
 אלהים זולתך יעשה למחכה לו :
 אמר רבי יוסי כד ההוא בר נש
 אתקריבו יומי תלתין יומין
 מכריזין עלוי בעלמא * ואפרו
 צפרי שמיא מכריזין עלוי ואי זכאי
 הוא תלתין יומין מכריזין עלוי בין
 צדיקיא בגנתא דערן * תנא כל
 אינון תלתין יומין נשמתייה נפקת
 מניה בכל ליליא וסלקת וחמאת
 דוכתייה בההוא עלמא וההוא
 ב"נ לא ידע לא אשגח ולא שליט
 בגשמתייה כל אינון תלתין יומין

כמה דהוה בקדמיתא * דכתיב
 אין אדם שליט ברוח לכלוא את
 הרוח וגו' * אמר רבי יהודה מכד
 שראן אינון תלתין יומין צלמא
 דבר נש ארתחשך ודיוקנא
 דאתחזי בארעא אתמנעת :
 רבי יצחק הוה יתיב יומא חד
 אפתחא דרבי יהודה והוה
 עציב * נפק רבי יהודה אשכחיה
 לתרעיה דהוה יתיב ועציב * אמר
 ליה מאן יומא דין משאר יומין *
 אמר ליה אתינא לגבך למבעי
 מנד תלת מדין חד דכד תימא
 מלי דאורייתא ותדכר מאינון
 מדין דאנא אמינא דתימא רון
 משמי בגין לאדכרא שמי * וחד
 דתזכי ליוסף ברי באורייתא וחד
 דתזיר לקברי כל שבעת יומין

וְתִבְעֵי בְעוֹתֶיךָ עָלַי * אָמַר לִיה
 מִנֵּי לָךְ אָמַר לִיה הֲוֵה נִשְׁמַרְתִּי
 אֶסְתַּלְקַת מִנִּי בְּכָל לַיְלָא וְלֹא
 אֲנֵהִיר לִי בְּחֻלְמָא בְּמַלְא דְהוּה
 בְּקִדְמֵיהָ * וְעוֹד דְּכַר זֵהָנָא
 מְצַלִּינָא וּמְטִינָא לְשׁוּמַע תְּפִלָּה
 אֲשַׁנְחָנָא בְּצוּלְמָא דִּילִי בְּכוּתְלָא
 וְלֹא חֲמִינָא לִיה * וְאֲמִינָא דְהוּאִיל
 וְצֻלְמָא אֲתַעְבֵּר וְלֵא אֲתַחֲזִי *
 דְּהָא כְּרוּזָא נְפִיק וּכְרִיז * דְּכַתִּיב
 אֵךְ בְּצִלְמִי יִתְהַלֵּךְ אִישׁ * כָּל זְמַנָּא
 דְּצוּלְמָא דְּכַר נֶשׁ לֹא יִתְעַבֵּר
 מִגִּיהָ יִתְהַלֵּךְ אִישׁ וְרוּחִיהָ
 אֲתַקִּימָא בְּגוּיָה אֲתַעְבֵּר צוּלְמָא
 דְּכַר נֶשׁ וְלֹא אֲתַחֲזִי אֲתַעְבֵּר
 מִהָאִי עֲלֻמָּא * אָמַר לִיה וּמִהָבָא *
 דְּכַתִּיב כִּי צֵל יְמִינוֹ עָלַי אֲרַץ *
 אָמַר לִיה כָּל אֲלִין מְלִין דְּאֵת בְּעֵי

עבירנא

עֲבִירְנָא * אָכַר בְּעֵינָא מִנְךָ
 דְּבַהֲהוּא עֲלֻמָּא תְּכָרִיר דּוּכְתָאִי
 גְּבַךְ כְּמָה דְּהוּינָא בְּהָאִי עֲלֻמָּא *
 בְּכַה רַבִּי יְצַחֵק וְאָמַר בְּמִטָּו מִנְךָ
 דְּלֹא תִתְפָּרֵשׁ מִנָּאִי כָּל אֲלִין יוֹמִין
 זֵהָלוּ לְגַבִּי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן *
 אֲשַׁבְּחוּהוּ דְּהוּה לְעֵי בְּאוֹרֵייתָא *
 זְקִיף עֵינָוֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן * וְחֻמָּא
 לְמִלְאָךְ הַמּוֹת דְּרַהִיט וְרַקִּיד
 קַמִּיהָ * קַס רַבִּי שְׁמַעוֹן אֲחִיד
 בִּידָה דְּרַבִּי יְצַחֵק * אָמַר גּוֹזְרָנָא
 מְאֵן דְּרַגִּיל לְמִיעַל יְעוֹד וּמְאֵן דְּלֹא
 רַגִּיל לְמִיעַל לֹא יְעוֹד * עֵאלוּ רַבִּי
 יְצַחֵק וְרַבִּי יְהוּדָה * וְקַטִּיר מְלֻאָךְ
 חַמּוֹת דְּכַר * אֲשַׁנְחָ רַבִּי שְׁמַעוֹן
 וְחֻמָּא דְּעַד כְּעַן לֹא מְטָא עֲדָנָא *
 דְּהָא עַד תְּמַנְיָא שְׁעֵתִי דִּיוֹמָא
 הוּה זְמַנָּא אוֹתְבִיָּה קַמִּיהָ רַבִּי

שמעון

שְׁמַעוֹן וְהוּה לְעֵי לִיּוּה בְּאוֹרֵיתָא :
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר
 בְּרִיּוּה תִּיב אַפְתָּחָא וּמַה
 דְּתַחֲמִי לָא תִּשְׁתַּעִּיּוּה בְּהַדְרִיּוּה *
 וְאִי יִבְעֵי לְמַעַלְרֵהּ הֲכָא אֲוֹמִי
 אוּמָאָה דְּלָא לִיעוּר :

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי יִצְחָק *
 חֲמִית דִּיּוֹקְנָא דְּאֲבוּךְ יוֹמָא
 דָּא אוּ לָא דְּהָא תְּנִינָן בְּשַׁעְתָּא
 דְּבַר גֵּשׁ אֶסְתַּלַּק מֵעֲלֵמָא אֲבוּי
 וְקִרְוֹבוּי מִשְׁתַּבְּחִין תַּמָּן עַמִּיּוּה
 וְחֲמָא לָן וְאַשְׁתַּמוּדַע לָן * וְכַל
 אֵינּוֹן דְּהוּה מְדוּרִיּוּה גְּבִיּוּהוּ בְּהוּוּה
 עֲלֵמָא בְּדַרְגָּא חַד כְּלָהוּ מִתְּבַנְּשֵׁי
 וּמִשְׁתַּבְּחֵי עַמִּיּוּה וְאַזְרִין עִם
 גִּשְׁמֵרֵיּוּה עַד אַתְרֵהּ דְּתַשְׁרִי
 בְּאַתְרֵיּוּה * אָמַר עַד כְּעַן לָא
 חֲמִינָא * אֲדַהֲכִי קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן

ואמר

וְאָמַר מְאִרִי דְּעֲלֵמָא אֲשַׁתְּמוּדַע
 רַבִּי יִצְחָק לְגַבְנָן וּמֵאֲנוֹן שְׁבַעַת
 עֵינִינָן דְּהֲכָא הִיא הָא אַחִידְנָא
 בֵּיּוּה וְהֵב לִי * נֶפֶק קָלָא וְאָמַר
 כּוּרְסִיָּא דְּמֵאֲרִיּוּה קְרִיבָא בְּגַדְפוּי
 דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן הָא דִּידָךְ הוּא וְעַמְדָךְ
 תִּיִיתִיּוּה בְּזִמְנָא דְּתַעוּר לְמִשְׁרֵי
 בְּכוּרְסִיָךְ :

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדֵאִי אֲדַהֲכִי
 חֲמָא רַבִּי אֶלְעָזָר דְּהוּה
 אֶסְתַּלִּיק מִלְּאֲךְ הַמּוֹת * וְאָמַר לִיּוּה
 קוּפְטֵרָא דְּטַפְסָא בְּאַתְרֵהּ דְּרַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁבִיח * אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיּוּה עוּר
 דְּהָכָא וְאַחִיד בֵּיּוּה בְּרַבִּי יִצְחָק
 דְּהָא חֲמִינָא בֵּיּוּה דְּמִסְתַּפִּי * עֵאל
 רַבִּי אֶלְעָזָר וְאַחִיד בֵּיּוּה * וְרַבִּי
 שְׁמַעוֹן אֲדַהֲדֵר אֲנַפִּיּוּה וְלְעֵי

באיריתא

באורייתא * גי'ס רבי יצחק וחקא
 לראבוי * אמר ליה ברי זכאה
 חולקך בעלמא דין ובעלמא
 דאתי * דהא בין טרפי אילנא
 דחי בגנתא דערן אתיהיב אילנא
 רבא ותקיף בהרין עלמין רבי
 שמעון בן יוחאי הוא * דהא הוא
 אחיד לך בענפוי זכאה חולקך
 ברי * אמר ליה אבא מה אנא
 התם אמר ליה תלת יומין הוו
 דחפו אדרא דמשכבך ותקיננו לך
 כוין פתיחן לאנהרא לך מארבע
 סטרין דעלמא ואנא חמינא
 דוכתך וחדנינא ואמינא זכאה
 חולקך ברי * בר דער בען ברך
 לא זכי באורייתא והא השתא
 הוו זמינן למיתתי גבך תריכר
 צדיקיא דחברי'א * דהוינא נפקי

אתער קלא בכדו עלמין מאן
 חכרין דקי'מין הקא ארבעטרו
 בניניה דרבי שמעון שארתא
 שאיל ואתיהיב ליה ורא דא
 בלחודוי דהא שבעין דוכתי
 מתעטרן הקא דיליה ובל דוכתא
 ודוכתא פתחין פתיחן לשבעין
 עלמין * וכל עלמא ועלמא
 ארפתח לשבעין רהיטין וכל
 רהיטא ורהיטא ארפתח לשבעין
 כתרי'ן עלאין ומתמן ארפתחו
 ארחין לעתיקא סתימאה דכולא
 למחמי בההיא נעימותא עלאה
 דנהרא ומהניא לכולא * כמה
 דאת אמר לחזרת בנועם יי
 ולבקר בהיכלו * מהו ולבקר
 בהיכלו היינו דכתיב בכל ביתי
 נאמן הוא * אמר ליה אבא כמה

זמנא יהיבו לי בהאי עלמא *
 אמר ליה * לית לי רשותא ולא
 מודעי ליה לבר נש * אבל
 בהלולא רבא דרבי שמעון תהא
 מתקן פתוריה כמה דאת אמר
 צאינה וראינה בנות ציון במלך
 שלמה בעטרה שעטרה לו אמו
 ביום חתנתו וביום שמחת לבו :

חלק א דף ר"ח ע"ב

תניא בשעתא דנפק נשמתיה
 דבר נש אזלין בלהו
 קריבוי וחברוי דההוא עלמא עם
 נשמתיה * ומחזיין ליה אתרא
 דעדונא וארתרא דעונשא * אי
 זבאה הוי חמי דוכתיה וסליק
 ויתיב ואתערן בעדונא עלארה
 דההוא עלמא * ואי לא הוי זבאה

אשתארת

אשתארת הויה נשמתא בהאי
 עלמא עד דאטמיר גופא בארעא *
 כיון דאטמר כמה גרדינין דנמוסין
 אחרן ביה עד דמטא לדומיה
 ועאלין ליה במרורוי דגיהנם אמר
 רבי יהודה כל שבעת יומין
 נשמתא אזלא מביתיה לקבריה
 ומקבריה לביתיה ואתאבלת
 עלוי דגופא * דכתיב אך בשרו
 עליו יכאב ונפשו עליו תאכל *
 אזלא ויתבא בביתיה חמי לבלהו
 עזיבין ומתאבלת תנא בתר
 שבעה יומין גופא הוי כמה דהוה
 ונשמתיה עאלת לדוכתה עאלת
 למערתא דכפלתא חמאת מה
 דחמאת ועאלת לאתר דעאלת
 עד דמטאת לגן עדן ועדעת
 לברובים ושגן דחרבא די בגן

עדן

עֲדָן דְּלִתְתָא * אִי זַבְאָה הִיא
 דְּתַעוּל עֲאֵלְתָּ :

תַּאנָּא אַרְבַּע סְמִיכִין זְמִינִין וְחַד
 דִּיּוֹקְנָא דְגּוֹפָא בִּידֵיהּ
 מִתְלַבֶּשָׂא בִּיהּ בְּחֻדוֹתָא * וַיְתִיבַת
 בְּהָהוּא מְדוּרָא דְגַן עֲדָן דְּלִתְתָא *
 עַד זְמַנָּא דְאַתְגָּזַר עֲלֶיהָ לְבַרְתָּר
 כְּרוּזָא קְרִי * וְעַמּוּדָא דְתִלְתָּ גּוֹנִי
 אֲזַדְמִן וְהָהוּא עַמּוּדָא אֲרִתְקְרִי
 מְכוּן הַר צִיּוֹן * דְּכָתִיב וּבָרָא יי
 עַד מְכוּן הַר צִיּוֹן וְעַל מְקַרְאִיהּ
 עֲנִן יוֹמָם וְעֵשֶׂן וּגְוִי * סְלֵקָא בְּהָהוּא
 עַמּוּדָא לְפִתְחָא דְצַדִּיק דְצִיּוֹן
 וִירוּשָׁלַיִם בִּיהּ אִי זַבְי לְסֵלְקָא
 יְתִיר טַב חוּלְקִיָּהּ וְעַד בִּיהּ
 לְאַתְדַּבְּקָא כְּגוֹ גּוֹפָא דְמִלְכָּא וְאִי
 לֹא זַבְי לְסֵלְקָא יְתִיר כְּתִיב וְהָיָה
 הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר כְּרוּשָׁלַיִם

קרוש

קְרוּשׁ יֵאמֵר לוֹ * וְאִי זַבְי לְסֵלְקָא
 יְתִיר זַבְאָה הוּא דְזַבְי לִיקְרָא
 דְּמִלְכָּא וְלֹא אֲתַעֲדָנָא בְּעֵדוּנָא
 עֲדָאָה דְלַעִילָא מְאַתָּר דְאַקְרִי
 שְׁמַיִם * דְּכָתִיב אִזּוּ תִתְעַנְּג עַל
 יי * עַל יי רִיקָא זַבְאָה חוּלְקִיָּהּ
 דְמֵאֵן דְזַבְי לְחֶסֶד דָּא דְכָתִיב כִּי
 גְדוֹל מַעַל שְׁמַיִם חֶסֶדְךָ * וְכִי עַל
 הַשְׁמַיִם הוּא * וְהָא כְּתִיב כִּי גְדוֹל
 עַד שְׁמַיִם חֶסֶדְךָ * יֵמַר רַבִּי יוֹסִי
 אֵית חֶסֶד וְאֵית חֶסֶד * חֶסֶד עֲלָאָה
 וְחֶסֶד תַּתָּאָה חֶסֶד עֲלָאָה מֵעַד
 שְׁמַיִם הוּא חֶסֶד תַּתָּאָה הוּא
 דְכָתִיב חֶסְדֵי דָוִד הִנְאָמְנִים וּבְהַנִּי
 כְּתִיב עַד שְׁמַיִם :

חלק א דף רי"ט ע"ב

ויחי יעקב בגווייהו על דא לבעי

ליה

ליה לבר נש דלא לאתערבא
 צולמא דיריה בצולמא דנכרי
 עובד עבודת אלילים * בגין
 דהאי קדישא והאי מסאבא תא
 חזי מה בין ישראל לעמים עובדי
 עבודת אלילים דישראל כד
 אשתבח בר נש מית הוא מסאב
 לכל גופא וביתא מסאבא וגופא
 דגוי עובד עבודת אלילים ליה
 מסאב ליה חרא וגופיה ליה
 מסאבא כד איהו מית * מאי
 טעמא * ישראל בשעתא דאיהו
 מית * כל קדושי דמאריה מתעברן
 מניה אתעבר מניה האי צולמא
 קדישא ואתעבר מניה האי רוח
 קודשא ואשתאר גופא מסאבא
 אבד גוי עובד ע"ז לית הכי *
 דבחי מסאב בכל סטרין * צולמא

דיריה מסאבא * ורוחא דיריה
 מסאבא * ובגין דסואבותי אלין
 שריין בגויה אסיר למקרב לגביה *
 כיון דמית נפקו כל אלין מסאבותא
 ואשתאר גופא בלא מסאבותא
 לסואבא * ואף על גב דגופא
 דלהון מסאב בין בחייהון בין
 במיתתהון * אבל בחייהון דכל
 אינון מסאבין משתכחי לגביהו
 גיית לרהון חילא לסואבא
 לאחריני * במיתתהון דנפקי כד
 אינון מסאבין מנייהו לא יכרין
 לסאבא * ודישראל יכיר לסאבא
 לאחריני * בגין דכד קדישין
 נפקין מניה ושרא עליה סטרא
 אחרא * תא חזי האי צלם קדישא
 כד אזיל בר נש ואתרבי ואתעביד
 מהאי פרצופא דיוקנא דיריה

אֶת־עֶבֶד צוֹלֵמָא אַחְרָא *
 וּמִתְחַבְרֵן בְּחֵדָא וְדָא נְטִיר לְדָא *
 בְּשַׁעְתָּא דְאִשְׁתַּכְּחוּ תְרֵן צוֹלְמִין
 נְטִיר הוּא בַר נֶשׁ וְגוֹפָא דִּירֵיהּ
 בְּקִיּוּמָא וְרוּחִיהּ שְׂרִיא בְּגוּיָה *
 בְּשַׁעְתָּא דְקָרִיבוּ יוֹמוֹי מִתְעַבְרֵן
 מְנִיָּה וְדָא סְלִיק לְדָא וְאִשְׁתַּאֲר
 בַר נֶשׁ בְּלֵא נְטִירוֹ כְּדִין עַד שְׁיֻפּוּח
 הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים תְּרִי :

חלק א דף ר"נ ע"ב

תַּא חֲזִי כִּד רְהוּה עֵאֶר יַעֲקֹב
 בְּמַעְרְתָּא * כְּדִ רִיחִין דְּגַנְתָּא
 דְּעָרוֹ אִשְׁתַּכְּחַ בְּמַעְרְתָּא וּמַעְרְתָּא
 סְלֵקָא נְהוּרָא * וְיִשְׂרָאֵל חַד דְּלִיק *
 וְכִד עֵאלוּ אֲבָרְהֵן לְנַבִּי דִּיעֲקֹב
 לְמַצְרַיִם לְאִשְׁתַּכְּחַ עַמִּיָּה *
 אִסְתַּלַּק נְהוּרָא דְיִשְׂרָאֵל * כִּיּוֹן

דעאל

דְּעֵאֶר יַעֲקֹב בְּמַעְרְתָּא הִדְרָא
 שְׂרָגָא לְאַתְרֵיהּ * כְּדִין אִשְׁתַּלִּים
 מַעְרְתָּא מִכָּל מַה דְּאִצְטְרִיד וְעַד
 יוֹמֵי עֵלְמָא לָא קַבִּילַת מַעְרְתָּא
 בַר נֶשׁ אַחְרָא וְדָא רְתַקְבֵּל *
 וְנִשְׁמַתִּין זְכַאִין אַעֲבָרֵן מִקְמֵיִהוּ
 בְּבִי מַעְרְתָּא בְּגִין דִּיתְעָרוּן וְחִמִּין
 זְרַעָא דְשִׁבְקוּ בְּעֵלְמָא וְיַחְדוֹן קָמִי
 קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא :

וַיִּשָּׂם בְּאֲרוֹן בְּמַצְרַיִם הַכִּי הוּא
 וְדָאֵי וְקָרָא אוֹכַח רְזָא
 אַחְרָא דְאָף עַל גַּב דְּנַפְקַת
 נִשְׁמַתִּיהּ בְּרִשׁוֹ אַחְרָא אֲרַתְקִשְׁר
 בְּשִׁבְיָנְתָּא * הָדָא הוּא דְכַתִּיב
 וַיִּשָּׂם בְּאֲרוֹן לְעֵילָא וּלְתַתָּא *
 בְּגִין דְּרְהוּה צְדִיק * דְּכָל צְדִיק
 יֵרִית אֲרַעָא קְדִישָׁא עֲלָאָה * כְּמַה
 דָּאֵת אָמַר וְעַמְדָּ כָּלִם צְדִיקִים

לעולם

לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶד מִטְעֵי
מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר׃
בְּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן׃

(ואחר כך אומרים קדיש דרבנן)
יְתַגַּדַל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמִיָּה רַבָּא׃
בְּעַלְמָא דִּי בְרָא
בְרַעוּתֵיהּ וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתֵיהּ׃
וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנִיהּ׃ וַיִּקְרַב מְשִׁיחֵיהּ׃
בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָר
בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב
וְאָמְרוּ אָמֵן׃ יְהִיָּה שְׁמִיָּה רַבָּא
מְבָרַךְ לְעַלְמָא וּלְעַלְמֵי עַלְמֵיָּא
יְתַבְרַךְ׃ וַיִּשְׁתַּבַּח׃ וַיִּתְּפָאֵר׃
וַיִּתְרוֹמֵם׃ וַיִּתְנַשֵּׂא׃ וַיִּתְהַדָּר
וַיִּתְעַלֶּה׃ וַיִּתְהַדָּל׃ שְׁמִיָּה
דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְעֵילָא מִן
כָּל בְּרַכְתָּא׃ שִׁירְתָּא׃ תְּשַׁבַּחְתָּא׃

וְנַחֲמָתָא׃ דְּאָמִירָן בְּעַלְמָא וְאָמְרוּ
אָמֵן׃

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל
תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי
תַּלְמִידֵיהוֹן דְּעַסְקִין בְּאַוּרֵיתָא
קַדְשָׁתָא דִּי בְּאַתְרָא הָרִין וְדִי
בְּכָל אַתְר וְאַתְר׃ יְהִיָּה לְנַפְשָׁא
וּלְהוֹן וּלְכוּן שְׁלָמָא חָנָא וְחַסְדָּא
וּרְחָמֵי וּמְזוּנֵי מִן קָדָם אֱלֹהֵיָּא
מְאָרִיָּה שְׁמִיָּא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן׃
יְהִיָּה שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמִיָּה׃
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיְשׁוּעָה וְנַחֲמָה
וַיְשׁוּבָא וּרְפוּאָה וּגְאוּלָּה וּסְלִיחָה
וּבְפָרָה וּרְיוּחַ וְהַצְלָה לָנוּ וּלְכָל
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן׃
עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן׃

נוסח תפלה לאומרה אחר הלמוד
 יהי רצון מלפניך יי אלהינו
 ואלהי אבותינו מלכנו
 מצילנו בוראנו יוצרנו ועושינו
 שתקבל בחסד וברחמים למודנו
 אשר למדנו לפניך לזכות
 ולמנוחת נפש נשמת (פרונוי בר
 פלונית) (פלונית בר פלונית) ויעלו
 לרצון ולנחת רוח לפני כסא
 כבודך * להשפיע עליה שפעת
 יפעת אורות טלך * כדי שתכנס
 לגן עדן עליון לאור באור פניך
 וליהנות מזיו שכינתך * ורתהיה
 לה מנוחה נכונה * בגן עדן
 מושבה כל הימים במחיצתן של
 צדיקים * ויעמדו עליה מלאכים
 המוני מעלה להליץ טוב בעדה
 ויקראו לפניך זכוותיה * ובזכות

כל השמות והצירופים והסודות
 היוצאים והרמוזים והמצורפים
 כהלמוד שלמדתי תקבלנה בקרבנות
 ומנחות וניהוחים * ובצדק תענה
 נוראות לבדא הפישע ולהתם
 חטאות * ויפתחו לה שער השמים
 ועל מי מנוחות ינהיגה * וילוה *
 וישיבוה במעון בירתך ומקום
 משכן כבודך ויסתירוה בסתר
 עליון שוכן רום חביון להצילה
 ולהושיעה משטן רע וממקטרגים
 רעים * ורתהיה מנוחתה כבוד
 במנוחת שלום השקט ובטח *
 כדכתיב יבא שדום ינוחו על
 משכבותם הולך נכוחו * עד
 שתעמוד לגורלה לקץ הימין
 ויתקיים בנו מקרא שכתוב בלע
 המורת לנצח ומחה יי אלהים

דמַעַה מֵעַד כָּל פָּנִים וְחִרְפַת עֲמוֹ
 יִסִּיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי יִי דְבַר *
 וְאַתָּה יי בְּרַחֲמֶיךָ הֶרְבִּים אֵל יְשָׁרֵי
 תֹאמֶר לְצִרוֹתֵינוּ דִּי אֲנֵא יי מַלְטָה
 הַמְּחַנֶּה הַנְּשָׂאֵר לְפִלִּיטָה * וְקָרָא
 אֵלֶיךָ אֶת הַקְּרִיאָה עַל הַגְּאֻלָּה
 וְעַל הַתְּמִירָה כִּי אֵין זוֹלָתְךָ לַגְּאוּד
 וְדַקְבִּץ שֶׁהַ פְּזוּרָה וּמְהֵרָה יִבְנֶה
 לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְנִקְוָמָה וְנַעֲלָה בֵּית
 אֵל אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן :

ויהי נועם יי אלהינו עלינו ומעשה ידינו
 כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו *
 ברוך יי לעולם אמן ואמן : ואני תפילתי לך
 יי עת רצון אלהים ברוב חסדיך ענני
 באמת ישעך :

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי
 צורי וגואלי :

מִכָּתָם לְדוֹד שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי חֲסִיתִי
 בְּךָ : אֲמַרְתָּ לִּי אֲדֹנָי
 אַתָּה

אַתָּה טוֹבֵתִי בְּרַעְלֶיךָ : לְקְדוּשֵׁים
 אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה וְאֲדִירֵי כָּל חַפְצֵי
 בָּם : יִרְבוּ עֲצוֹבוֹתֶם אַחַר מְדַחְרוּ
 בַּל אֲסִיךְ נִסְכֵיהֶם מְדָם וּבַל אֲשָׂא
 אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שְׂפָתַי : יי מִנֵּת
 חֶלְקִי וְכוֹסֵי אַתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי :
 חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בְּנַעֲמִים אַף
 נִחַדְתָּ שְׂפָרָה עָלַי : אֲבָרַךְ אֶת יי
 אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אַף לִילוּרַת יִסְרוּנִי
 כְּלִיּוֹתַי : שׁוֹיֵתִי יי לְנַגְדֵי תְּמִיד כִּי
 מִימִינִי בַּל אֲמוּט : לִכֵּן שָׂמַח לְבִי
 וַיְגַל כְּבוֹדֵי אַף בְּיִשְׂרָאֵל שְׂכּוֹן לְבַטָּח :
 כִּי לֹא תַעֲזוֹב נַפְשִׁי לְשֹׂאֵל לֹא
 תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרֵאֵוֹת שְׂחַת :
 תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שִׁבְעַת שְׂמֵחוֹת
 אֶת פְּנֶיךָ נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח :

וְאוֹמְרִים קִרִּיט יִסָּא סְלֵמָא

וְהַחֲכֵמָה מֵאֵין תְּמַצָּא וְיֵי זֶה

מקום

מְקוֹם בִּינָה : אֲשֶׁר־י אָדָם מְצִיא
 חֲכָמָה וְאָדָם יִפְיֵק תְּבוּנָה : ע"ב
 מֵה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירֵאִיךָ
 פְּעֻלַת לַחֹסִים בְּךָ נִגְדַּר בְּנֵי אָדָם :
 מֵה יִקַּר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם
 בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יַחְסִינִי : יְרוּיִן מִדְּשָׁן
 בֵּיתְךָ וְנַחַל עֵדְנֶיךָ תִּשְׁקֵם :
 טוֹב שֵׁם מִשְׁמָן טוֹב וַיּוֹם הַמּוֹת
 מַיּוֹם הַיּוֹלְדוֹ : סוּף דְּבַר הַכֹּל
 נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יִרְאֵה וְאֶת
 מַצּוֹתָיו שְׁמור כִּי זֶה כָּל הָאָדָם :
 יַעֲלוּ חֲסִידִים בְּכַבּוֹד יִרְנְנוּ עַל
 מִשְׁכְּבוֹתָם :

מְנוּחָה נְכוּנָה בִּישִׁיבָה עֲלִיוֹנָה *
 תַּחַת כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה *
 בְּמַעֲרַת קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים *
 כְּזוֹהַר הַרְקִיעַ * מְאִירִים וּמְזֹהֲרִים *
 וְחַלוּץ עֲצָמִים וּכְפָרַת אֲשָׁמִים *

והרחקת

וְהִרְחַקַת פִּשְׁעַ * וְהִקְרַבַת יֵשַׁע *
 וְחֲמִלָה וְחֲנִינָה מִלִּפְנֵי שׁוֹכֵן
 מְעוֹנָה * וְחוֹלְקָא טְבָא לַחֲיִי
 הַעוֹלָם הַבָּא שֵׁם תְּהֵא מְנַת
 וּמְחִיצַת וַיִּשִׁיבַת נְפִישׁ הַשֵּׁם הַטּוֹב
 (פלוני) רוּחַ יְהוָה תְּנִיחֵנוּ בְּגֵן עֵדֶן
 דְּאִתְּפִטֵּר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
 אֲדָהָא מְרָא שְׁמַיָּא וְאַרְעָא * מֶלֶךְ
 מְלָכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם
 עָלֵינוּ * וַיַּחֲוֶם וַיַּחֲמוֹד עָלֵינוּ * מֶלֶךְ
 מְלָכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִסְתַּרְהוּ
 בְּצֵל כְּנָפָיו וּבְכֶסֶת אֲהָלוֹ לַחֲזוֹת
 בְּנוֹעַם יִי וְלִבְקַר בְּהַכְּלוֹ * וְלִקְץ
 הַיָּמִין יַעֲמִידְהוּ * וּמִנַּחֲר עֵדְנֵינוּ
 יִשְׁקָרְהוּ * וַיִּצְרֹר בְּצִרּוֹר הַחַיִּים
 נִשְׁמָתוֹ * וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ *
 יִי הוּא נְחַלְתָּנוּ * וַיְלַוְהוּ אֱלֹהֵינוּ
 הַשְּׁלוֹם * וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם *

ברכתיב

כְּדַבַּרְתִּיב יבֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל
 מִשְׁכְּבוֹתָם הוֹלֵךְ נְכוּחוֹ * הוּא
 וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ
 בְּכָל־ל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת וְכֵן יְהִי
 רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

השכבה לאשה

אֲשֶׁת חֵיל מִי יִמְצֵא וְרָחוּק
 מִפְּנִינִים מְכַרְהָ תִּנּוּ לָהּ
 מִפְּרֵי יָדֶיהָ וַיִּהְיֶה לָּהּ בְּשָׁעָרִים
 מַעֲשֵׂיהָ :

רַחֲמָנָא דְרַחֲמָנוּתָא דִּי לִיהּ הִיא
 וּבְמִימְרֶיהָ אֶתְבְּרִיא
 עַל־מִיא עַל־מֵא הַדִּין וְעַל־מֵא דְאֵתִי
 וּגְנִז בִּיהּ צְדָקָנִיּוֹת וְחֶסֶד־נִיּוֹת
 דְּעַבְדָּן רַעוּתֶיהָ וּבְמִימְרֶיהָ
 וּבִיקְרִיהּ וּבְתוֹקֶפֶיהָ יֹאמַר לְמִיעַל
 קַדְמוּהִי דוּכְרָן נֶפֶשׁ הַאֲשָׁה

הכבורה

הַכְּבוֹדָה וְהַצְּנוּעָה וְהַנְּכַבְדָּת
 מִרַת (פלונית) רוּחַ יְיָ תְּנִיחָנָה בְּגֵן
 עֵדֶן דְּאֶת־פֶּטְרַת מִן עַל־מֵא הַדִּין
 בְּרַעוּת אֱלֹהֵא מְרֵא שְׂמִיָּא
 וַיֹּאדְרַע * הַמְּרַךְ בְּרַחֲמֵי יְחוּס
 וַיַּחְמוֹר עָלֶיהָ * וַיְלֹוּהָ אֵלֶיהָ
 הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם
 כְּדַבַּרְתִּיב יבֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל
 מִשְׁכְּבוֹתָם הוֹלֵךְ נְכוּחוֹ * הִיא
 וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה
 בְּכָל־ל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת וְכֵן
 יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

ובפני האכלים אומרים לו הפסוקים אשר השכבה

בִּלְע הַמּוֹת לְנֶצַח וּמָחָר יְיָ
 אֱלֹהִים דְּמַעָה מַעַל כָּל
 פְּנִים וְהַרְפַּת עִמּוֹ יְסִיר מַעַל כָּל
 הָאֲרָץ כִּי יְיָ דִּבֶּר : יְחִיו מִרְתִּיךְ

נבלתי

נְבִלְתִי יְקוּמוּן הַקִּיצוֹ וְרִנְנוּ שׁוֹכְנֵי
 עֵפֶר כִּי טַל אֲזוּרוֹת טַלְיָה וְיֶחֱרָץ
 רִפְאִים תְּפִיל : וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר
 עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב
 אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל חֲמָתוֹ : יי
 הוֹשִׁיעֵה הַמֶּרְדֵּךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם
 קָרְאֵינוּ : כְּיוֹם לֵאמֹר מִהֲאֵבְלוֹת אֲזַמְּרִים לֹ
 לֹא יָבֹא עוֹד שְׂמִיךְ וִירֵחַךְ לֹא
 יֵאֲסֹף כִּי יי יְהִי לְךָ לְאֹר
 עוֹלָם וְשָׂדְמוֹ יְמֵי אֲבֹלְךָ : וּכְתִיב
 כְּאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר תִּנְחַמְנוּ בֵּן אֲנָכִי
 אֲנַחֲמֶכֶם וּבִירוּשָׁלַיִם תִּנְוַחְמוּ :

מי שלא היה בית עלמון תוך שלשים יום יאמר
 ברכה זו כשיבא שמה

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר
 אֶתְכֶם בְּדִין וּבָרָא אֶתְכֶם בְּדִין וְכִלְכַּל
 אֶתְכֶם בְּדִין וְהִמִּית אֶתְכֶם בְּדִין וַיִּזְדַּע מִסָּפֶר
 בְּדָכְכֶם בְּדִין וְהוּא עֲנִיד דְּהַחַיּוֹתְכֶם וְלִהְקִימְכֶם
 בְּדִין בְּרוּךְ אַתָּה יי מְחִיָּה הַמַּתִּים : יְחִיו
 מִתִּיךְ

מִתִּיךְ נְבִלְתִי יְקוּמוּן . רַהֲקִיצוֹ וְרִנְנוּ שׁוֹכְנֵי
 עֵפֶר כִּי טַל אֲזוּרוֹת טַלְיָה וְיֶחֱרָץ רִפְאִים תְּפִיל :

דינים

כתב מור"ם ז"ל בהנהגה בש"ע אורח סי' תרע"ט .
 שאל ישנה אדם ממנהג העיר אפי' כנגונים
 או בפיוטים שאומרים שם . לזאת ראיתי לקדר פה
 מנהגי בגדאד השייכים להאבלים לכל י"ב חדש :

- א** נוהגים להדליק נר במקום יציאת נשמה כל
 שבעה הימים . עור נוהגים להדליק בבית
 הכנסת במקום שהיה המת מתפלל . והאשה
 במקום שהיה מתפלל בעלה . כל י"ב חדש :
- ב** עור נוהגים להתפלל בבית האבל כל שבעת
 הימים ולאחר שבעה כליל ששי וכליל מוש"ק
 כך לעול ד' ב' ע"ב :

ג גם נוהגים להביא קוראים ללמוד על נשמת
 המת תהלים וזהר כל שבעת הימים . ויש
 נוהגים להביא ער תשלוש החדש ומי שירד
 משנת

משנת מביא עד תשלום השנה • ויש לבחור בקוראים יודעי ספר • ועכ"פ יהיו יודעים פי' המלות כשקוראים משנה שאם לא יכינו פי' התיבות כתב הר' מו"ב אות מ"ג דיש מי שכתב דאינו נחשב למור כלל • גם יהיו אנשים יראו אלקים • ולא כמו שנוהגים מקלת ב"א שמביאים אנשים ע"ה ובורים ומהם בעלי דלטוריה ול"ה שכל אחד מטיל דופי בחברו • ועושין את התורה קורדוס לתפור בה • זה אומר אני אלמוד במחיר זה • וזה אומר אני אלמוד בפחות • ויותר טוב לחלק המעות לעניים לנועים מלתתם לאנשים כאלו :

ד עוד נוהגים האבלים ללכת כל שבעת הימים על קבר המת ולומר שם השכבה גם לאחר שבעה כל יום שזי עד תשלום השנה ואומרים קדר העלוי המובא בהספר הזה לדלעיל דף ב' ע"ב :

ה עוד נוהגים שבכל ש"ק עד תשלום השנה מתאספים לבית האבל קרוביו ומיודעיו ואומרים שם נביאים וכתובים של קדר השבוע ואחד דורש מילי דאגדתא בס' הפרשה • ואח"כ מביאים מיני מזונות ומיני פירות ומברכין עליהם :

גם

ו גם נוהגים שלאחר ג' שבועות לפטירת המת היינו ביום כ"ב מתאספים קרוביו ומיודעיו לביתו ואומרים זהר ותהלים ועורכים שלחן לפניהם ומי שירו משנת עורך שלחן להזקנים הבטלים הלומדים בישיבת ארונינו ש"ך ילחק גאון ז"ל וחדשים מקרוב נהגו לגמור כל הזוהר באותו היום היינו שמחלקים להן אחד אחד כעשרה דפים • ואותו היום נקרא חדש חסד • וכסדר הזה עושין ביום שלשים :

ז משכנס אב עד התענית מחלקין גלוסקאות הנקראים בשם כלינא ובימי חנוכה מחלקין פת נקיייה עם מין מאכל העשוי מסוקר ושמן לכל קרובי המת • ולאוקביו ומיודעיו • ולכל מי שהיה לו עמו משא ומתן • ועסק דברים • כי חוששין אולי גזל אותם או שחטא להם בדברים וכל מי שמקבל את המנות עליו לעשות השכבה להמת • ולמחול לו על כל דבר פשע • ויש נוהגים להקדיש ספרים על נשמת המת לבתי כנסיות ולבתי מדרשות :

ח בשבתות ובימים טובים מסבבים מיני בשמים בכל בתי כנסיות שבעיר לברך עליהם הקהל • ולריך להשגות על הבשמים • שיהיו טובים להרוח למען לא תהיה הברכה לבטלה :
נוהגים

ט נוהגים לשנות מקומם בבית הכנסת כל י"ב
 חדש גם בשבת ויו"ט :
י ושלף להחליף בגדי החול בשבת ויו"ט כל י"ב
 חדש :

דיני קדיש יתום

א כמלא במדרשות לומר קדיש על אב ואם
 ולכן נהגו לומר על אב ואם קדיש בתרא
 י"ב חדש וכן נהגו להפטיר בכבוד ולהתפלל
 ערבית כמולאי שבתות שהוא הזמן שהנשמות
 חוזרין לגיהנם וכשהבן מתפלל ומקדש בדיש
 פודה אביו ואמו מן הגיהנם ונהגו לומר
 קדיש על האם שהאב חי עדיין ואין ביד
 האב למחות לבנו שלא יאמר קדיש על אמו
 (מורם בהגה סי' שע"ו) ואב שמתה לבנו
 שלא יאמר קדיש על אמו לא ישמע לו רש"ל
 (שיר"ב סב"ע) :

ב הקדיש מועיל ג"כ להעלות נשמתו האר"י
 ז"ל ולפ"ז יש לומר קדיש גם בשבתות ויו"ט
 וכן נהגו קלת סב"ע וכן המנהג פשוט פה
 בגדאד :

ג לפי מ"ש האר"י ז"ל דהקדיש מועיל ג"כ
 להעלות

להעלות נשמתו נראה שאמר קדיש כל י"ב
 אלא מפני ההמון יפחות שבוע אחרון כמ"ש
 הכנה"ג סי' ת"ג דכיון דחשו לשלא יאמרו
 משפטו רשעים בגיהנם י"ב חדש כל שמחבר
 מי"ב חדש אפילו שבוע האחרון ד' שיר"ב
 שם וכן המנהג פה בגדאד לחקר שבוע אחד
 שקורם שבוע שחל בו היא"ל ובשבוע שחל
 היא"ל חוזרין לומר קדיש מיום השבת עד יום
 היא"ל וז"ן בכל שנה ושנה מתחילין לומר קדיש
 מיום השבת עד יום היא"ל :

ד לא יש דבר להגין מפני המזיקין כאמירת
 קדיש על מזמורי תהלים ולכן יש להנהיג
 לבנים על אבותם שיקראו קלת מזמורי תהלים
 ויאמרו קדיש :

ת"ו ש"ל ב"ע

occasions, and was once Regent in the absence of the late Khedive in Constantinople under the former régime.

Mohamed Said joined the Zaghlul Cabinet in 1924, as Minister of Justice. But in the summer of 1925 Said Pasha, who was then and had been for the previous few years, Tutor of the Daira of Prince Seif el Dim, was accused of having misused the Daira's money, and he was ordered by the Royal Court Council to pay L.F.42,000 which he had borrowed from the revenues under his control. He managed to settle the amount, but lost his position, under the pressure laid on him by the Unionist Ministry. After this incident he confined himself to his house for a long time, and ceased to figure in political and social circles, but his numerous friends did not desert him.

During the last few months Said Pasha began to appear in society again; he attended the funeral of Saad Pasha, and the Commemoration ceremony, and sent a telegram expressing his good wishes to Mustafa Nahas Pasha, new President of the Ward, and now it is believed that he has expressed his willingness to return to politics, and will likely often himself as a candidate for election in the district of Kasr Nasr el Dim.

ADVERTISING RATES.

P.T. 45 or £ 0.9. 0 (\$ 2.25) per inch per column.
£ 9. 0. 0. or \$ 45 per page.

Special Rates for Contracts.

Now on display!

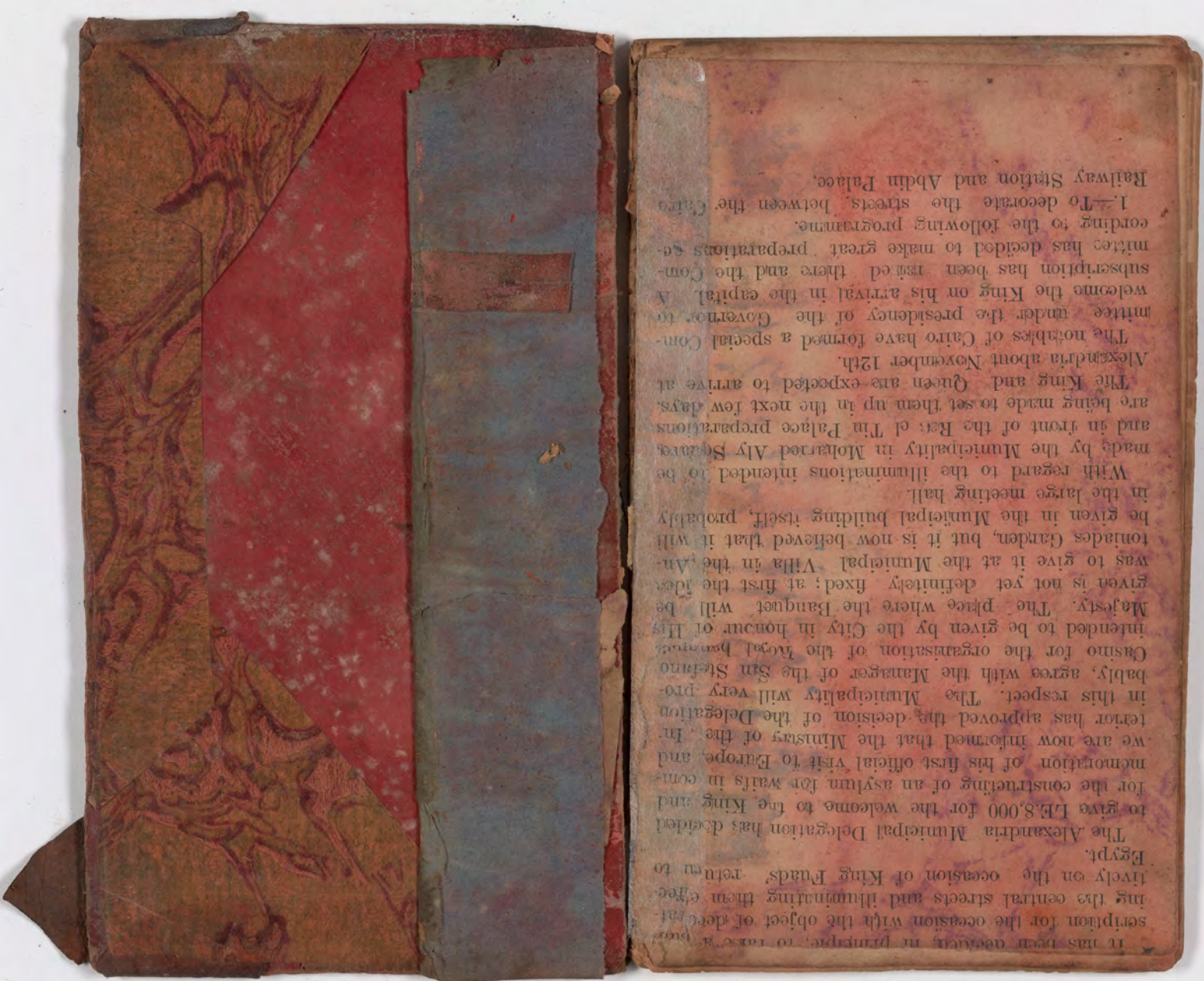
The New Buick

Come to-day and see the finest car
Buick has yet built a car that is day
by day increasing its world leadership
which Buick has held for 24 years.

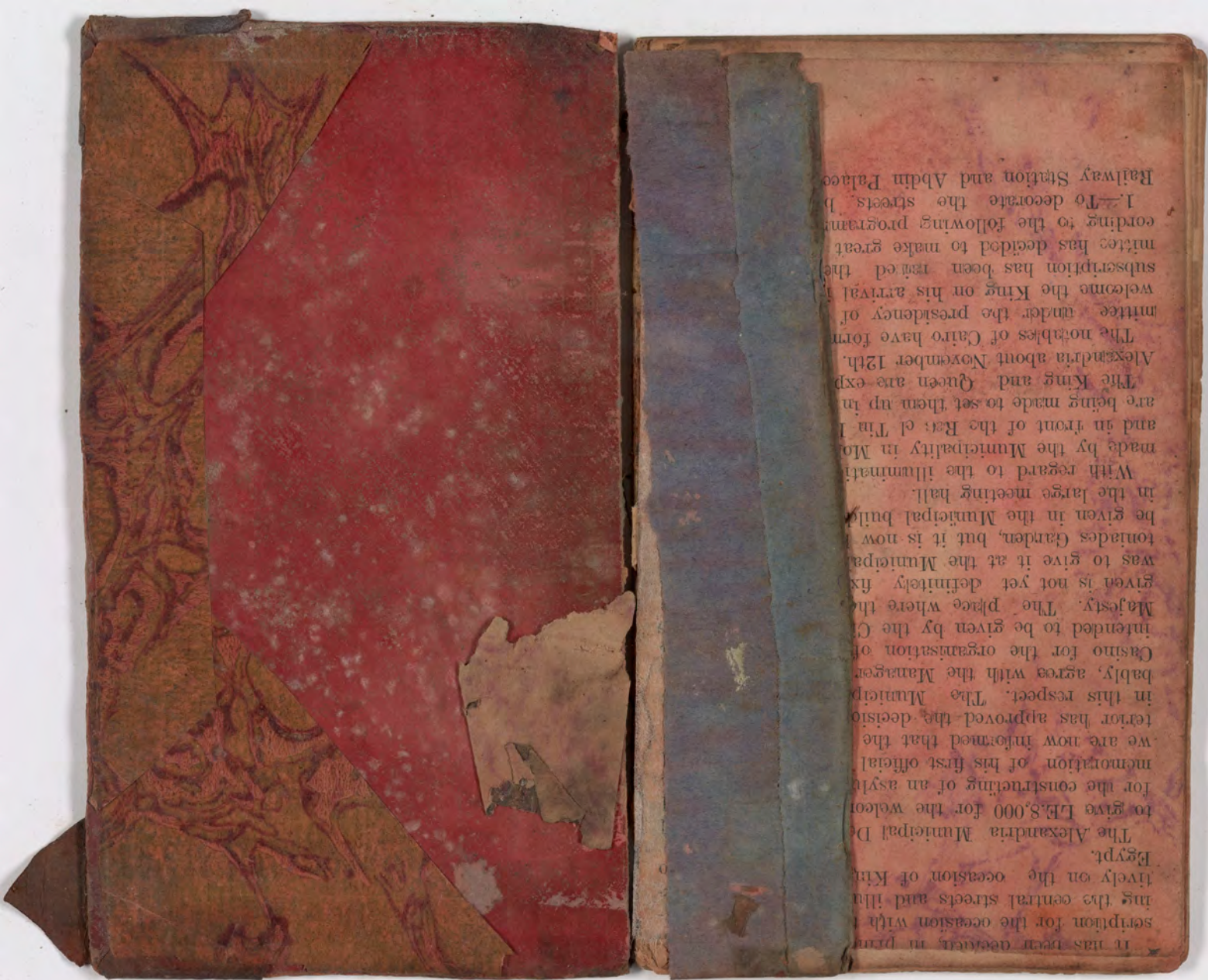
HABABO BROTHERS

Jerusalem -- Haifa

قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ
visible fragment from bookbinding

قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ
visible fragment from bookbinding

قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدًا visible fragment from bookbinding

